

Uniós alapokból újjászületik a mikházi régészeti park Látványossá teszik a történelmi helyszínt

Épül a látogatóközpont

Fotó: Nagy Tibor

Nagyszabású beruházás zajlik Mikházán, ahol a római segédcsapat egykori tábora és a hozzá tartozó régészeti lelőhely látványos átalakuláson megy keresztül. A Maros Megyei Tanács a megyei múzeummal közösen európai uniós forrásokból mintegy 2,5 millió eurós támogatással fej-

leszti a mikházi régészeti parkot, amely nemcsak tudományos szempontból fontos, de turisztikai látványosságként is új fejezetet nyit a település életében.

Menyhárt Borbála

A Nyárádremete községhez tartozó Mikházán évek óta zajlanak a régészeti feltárások, illetve szerveznek a kulturális örökség népszerűsítését célzó rendezvényeket. Most pedig egy nagyszabású uniós projektnek

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

A mesterséges intelligencia fogyasztásáról

Az egyik legismertebb mesterséges-intelligencia-modell annyi áramot fogyaszt, mint egy e-könyv-olvasó 20-30 perc alatt, vagy egy LED-izzó 10 perc alatt.

4.

Magyar színház Los Angelesben

Őss Enikő férjével, Varga Tiborral nem akárhol, a napfényes világvárosban, Los Angelesben őrizte és terjesztette a magyar szót a Thália Stúdió Los Angeles-i Magyar Színkörben.

7.

Átadták a kiváló közművelői okleveleket

Meg kell találni a módját a valódi közösségek építésének a digitális térben is, a fiatalok megszólításának, az együttműködésnek és a hálózatépítésnek.

9.

AKTUÁLIS

Kortársunk, Franciscus

Kaáli Nagy Botond

A belső szakmai hagyományainkat e héten megváltoztatva, a csütörtöki lapszámba írom az éppen aktuális Aktuálist, ennek pedig a nemrég bekövetkezett, szomorú történet – Ferenc pápa elhalálása – az oka. Húsvét lévén, a hétvégén nem jelentkezhattunk erről szóló beszámolóval, így Vajda György kollégámmal megjelenési dátumot cseréltünk: ő kedden jegyzett, én szerdán írok ezzel kapcsolatos vezércikket. A témánk ugyanaz, ám ennek – a Ferenc örökségének, életművének, a következő időszaknak – annyi vetülete van, hogy bőven megbír nemcsak két, hanem igen sok, ezzel kapcsolatos írást. És van egy közös, személyes szál is: mindketten 2019-ben találkoztunk Ferenc pápával – Gyuri Csíksomlyón, én Rómában.

A somlyói búcsú abban az évben júniusra esett, a húsvéti ünnepkör áprilisban zajlott, mi pedig úgy döntöttünk, hogy az utóbbi ünnep megélésére Rómában kerítünk sort – a család katolikus részének nyilván sokatmondóbb volt az élmény, ám az én református énemnek is igen jólesett részt venni a húsvéti misén, illetve testközelből látni, mindössze pár méterre állni a zarándokok ezrei által birtokba vett Szent Péter teret a pápamobillal lassan körbejáró, integető, jókedvű, az otlévókat megáldó Franciscustól. Akinek életművét a katolikus egyházi bennfentesek, teológusok, mondhatni szakmabeliek ellentmondásosként jellemezték (érdekes – és jellemző –, hogy halála után hirtelen mindenki nagyon elkezdte szeretni), ám engem ez nem érdekelt. Jobban foglalkoztatott az a kisugárzás, amely Ferencet jellemezte, és amely azt sugallta, hogy bármit is próbál belemagyarázni akár a jobb-, akár a baloldal, a néhai pápa ezen oldalaknál magasan feljebb áll.

(Folytatás a 3. oldalon)

-50%

Kedvezmény
a nyugdíjasok
számára

*A kedvezmény az UNCOATED műanyag lencsére érvényes.
Ajánlatunk a készlet erejéig tart,
nyugdíjszelvénnel igényelhető.

A kedvezmény érvényes:
2025. április 30-ig.

napár

ÁPRILIS

24

CSÜTÖRTÖK

Ma **GYÖRGY**,
holnap **MÁRK** napja

Az év **114.** napja, hátravan **251** nap

IDŐJÁRÁS

Sok napsütés

Hőmérséklet:
max.: **26 °C**
min.: **8 °C**

napár

Isten éltesse!

MÁRK: a Márkus név rövidült formája, de lehet a német Mark átvétele is, ez pedig a Marquard és a Markus német utónevek közös rövidülése. A Marquard (Márk) jelentése: a határerődnek, a határvidéknek és a természetnek a védője.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2025. április 23.	
1 €	4,9775 lej
1 \$	4,3576 lej
100 Ft	1,2188 lej
1 g arany	465,6930 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

M E G Y E I H Í R E K

Segítség a pályázati űrlap kitöltésében

Az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete április 15. és május 8. között ingyenes segítséget biztosít a „Szülőföldön magyarul” támogatási program pályázatainak kitöltéséhez. Az ügyintézés helyszíne: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, I. emelet. Ügyfélfogadási idő: hétfőtől péntekig 10–16 óra között. A pályázat benyújtásához az érintetteknek az alábbi dokumentumokat kötelező módon magukkal kell hozni: a gyermek(ek) keresztlevelét (amennyiben betöltötték a 14. életévüket, személyi igazolványukat); a szülők személyi igazolványát; a szülő vagy gondviselő nevére szóló banki kivonatot (extras bancar). A dokumentumok hiányában a pályázati űrlap kitöltése nem lehetséges. Részletekért a 0365-434-390-es telefonszám hívható.

A tánc világnapja Marosvásárhelyen

A tánc világnapját ünneplik április 29-én 15–21 óra között a marosvásárhelyi várban. Az esemény szervezője a Marosvásárhelyi Kulturális, Művészeti és Szabadidőközpont. A rendezvény programját a napokban teszik majd közzé a szervezők.

Marosszentgyörgyön két részletben ünnepelnek

Két időszakban ünneplik a Szent György-napokat Marosszentgyörgyön: a héten kulturális, vallási programok, kóruszórások lesznek, majd május végén koncertekkel, családi programokkal, vetélkedőkkel készülnek – jelentette be Sófalvi Szabolcs, a község polgármestere. A Szent György-napok részeként április 24-én, csütörtökön 15 órakor megkoszorúzzák a község központjában álló Szent György-szobrot, 16 órától pedig a helyi művelődési otthonban a szépkorúakat köszöntik.

Santa Lolita – bemutatóval készül a Tompa Miklós Társulat

Május 8-án, csütörtökön 19 órától Pozsgai Zsolt Liselotte és a május című tragikomédiáját viszi színre a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata. A nagytermi stúdióterben játszott előadás rendezője Harsányi Zsolt. Május 16-án, pénteken 19 órától egy új darab bemutatójára készül a társulat, Laura Mañá–Bélai Marcel–Kiliti Krisztián–Takács Réka Santa Lolita című darabjának premierjére várják a nézőket. Az előadás 16 éven felülieknek ajánlott.

Marosán Csaba Szászrégenben

A Kemény János Művelődési Társaság szervezésében április 24-én délután 5 órától a radnótfájai kistemplomban kerül sor Marosán Csaba színművész Őrizem a szemed című verses előadására. Válogatásában a különféle stílusú költők műveit adja elő, a klasszikustól a kortársig. Fuvolán közreműködik Marosán Emőke.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Crin Antonescu Székelyföldre látogatott

Lakossági fórumon vett részt Marosvásárhelyen

Április 23-án, szerdán Crin Antonescu, a PSD–PNL–RMDSZ közös államelnök-jelöltje április 23-án kampánykörútja során Székelyföldre látogatott, többek között Kelemen Hunor, az RMDSZ szövetségi elnökének társaságában.

Szerdán délelőtt Csíkszeredában, Hargita Megye Tanácsának amfiteátrumtermében Kelemen Hunor, Bíró Barna Botond, Szakács-Paál István és a Hargita megyei polgármesterek, parlamenti képviselők és szenátorok jelenlétében a székelyföldi közösségek jövőjéről tárgyaltak. Ezután közös sajtótájékoztatót tartottak a csíkszeredai Megyeháza Galériában. Csíkszeredá-

ból Marosvásárhely felé tartva Crin Antonescu meglátogatta Szejkefűrdőn a Mini Erdély Parkot és az Orbán Balázs Múzeumot. Marosvásárhelyen az államelnök-jelölt a Színház téren és a Rózsák terén tett egy rövid sétát, utána felkereste a Maros Megyei Könyvtárat, ahol könyvtár igazgatója fogadta, majd a könyvtár udvarán találkozott a sajtó képviselőivel, a 112 kávézóban

fiatalokkal is beszélgetett, kora délután pedig a koronkai Boema rendezvényközpontban lakossági fórumon vett részt. Marosvásárhelyi látogatásán az államelnök-jelöltet többek között elkísérte a PNL részéről Emil Boc, Kolozsvár polgármestere, a párt első alelnöke, Ciprian Dobre képviselő, a PSD részéről Dumitrita Gliga volt jelen a találkozón. Az RMDSZ részéről Kelemen Hunor szövetségi elnök mellett fogadta Csibi Attila, a szervezet megyei és Kovács Levente Mihály marosvásárhelyi elnök, valamint Frunda Csenge helyi tanácsos. (v.g.y.)

Fotó: Nagy Tibor

Nemzetközi megfigyelők az államelnök-választáson

Az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala (ODIHR) a román kormány felkérésére nemzetközi megfigyelő csoportot akkreditál a romániai államelnök-választásokra. A küldöttséget április 14-én fogadták a prefektúrán, ahol az ODIHR képviselői bemutatták tevékenységüket, és a helyi együttműködési lehetőségekről tárgyaltak Barabási Antal-Szabolcs prefektussal.

A küldöttséget Eoghan Murphy vezeti. A csoport 13 nemzetközi szakértőből áll, akik Bukarestben dolgoznak, valamint 22 olyan megfigyelőből, akik április 2-ától az or-

szág különböző választókerületét keresik fel. A megfigyelők szoros figyelemmel követik a választások minden kulcsfontosságú lépését: a választási folyamat törvényességét, a választási hatóságok tevékenységeit, a lebonyolítás folyamatait azért, hogy ezek megfeleljenek az EBESZ által támogatott nemzetközi normáknak.

Az ODIHR az EBESZ – azaz az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet – Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala. Székhelye Varsóban található, és tagállamaiban figyelemmel kíséri a választásokat, támogatja a demokáciát, és védi az emberi jogokat. (közlemény)

zenél továbbá az Üver zenekar és az Öves együttes.

RENDEZVÉNYEK

A Tükrös zenekar koncertje

Április 25-én 19 órától az Erdélyi Hagyományok Háza Bartók Béla termében koncertezik erdélyi körútja során a budapesti Tükrös zenekar. A Tükrös azzal a céllal alakult 1986-ban Budapesten, hogy minél hitelesebben tolmácsolja a magyar nyelvterületek népzenejét. Személyes találkozások, erdélyi utak, az ekkor még élő népi kultúra megismerése egy életre elkötelezte a városi, komolyzenei háttérből érkező fiúkat a népi hagyomány mellett. Példaképeik a régi falusi bandák, ahol összeszokott kamarazenélés és a muzsikusok táncot szolgáló szerepe jellemző. A koncert után a táncházban

Bazsarózsa-fesztivál Mezőzáhon

Április 26–27-én, szombaton és vasárnap másodszer tart bazsarózsa-fesztivált Mezőzáhon, az Ugron-kastélyban a Visit Maros Egyesület a község önkormányzatával és a Manifest pentru Patrimoniu egyesülettel közösen. A kétnapos fesztivál programjában vezetett kastélylátogatás, kerékpártúra, koncertek, néptáncbemutatók, filmvetítések, színházi előadások és gyermekfoglalkozások szerepelnek, fellép többek között Dan Helciug és a Spitalul de Urgență, valamint a The Pipers Band is. A rendezvény idején a kastély udvarán és a község több pontján helyi hagyományos ízek várják majd a látogatókat.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐHELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSAK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Putnoky-Benedek Annamária. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro. **SZERKESZTŐSÉG:** 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro. **Telefon:** titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével. **Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben:** tel. 0728-082-259. **Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje:** hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Ferenc pápa temetési szertartása és az új pápaválasztás

Átvitték Ferenc pápa koporsóját a Szent Márta-házból a Szent Péter-bazilikába

A harangzúgás közepette lezajlott ceremóniát a camerlengo (vagyis kamarás) tisztét betöltő Kevin Farrell bíboros vezette. A menetet a bazilikába gyertyákat tartó papok vezették be, a koporsót bíborosok és a Svájci Gárda tagjai kísérték, a templom előtti Szent Péter tér pedig megtelt hívőkkel. A néhai pápa ko-

alatt. Most, ahogyan azt az egyházi szokásrend előírja, a néhai pápa pecsétgyűrűjét – vagy legalábbis annak felületét – megsemmisítik a Vatikán falai között. Ez a rituálé eredetileg gyakorlati célt szolgált. A Halász Gyűrűje és egy úgynevezett „bulla” nevű medál szolgált a pápa hivatalos leveleinek és dokumentumainak a hitelesítésére, pecsétként. Minden új pápa számára külön darabot készítettek belőlük: így akadályozzák meg, hogy az egyházfő halála után valaki hamis pápai

Fotó: L'Osservatore Romano

porsóját a templom központi oltára előtt helyezték el, és majd szintén nyitott koporsóban ravatalozzák fel.

Ferenc pápa koporsója áthelyezésének liturgikus szertartásán Erdő Péter bíboros és Törő András, a Pápai Magyar Intézet rektora is részt vett. A bazilikát tizenegy órától nyitották meg a hívek előtt. A bazilikába tartó menetről készült képeken az elhunyt Ferenc pápa fején fehér püspöki süveg látható. Az elhunyt egyházfőt vörös miseruhába öltöztették, vállára palliumot, fehér gyapjúszalagot, kezébe pedig fekete színű rózsafüzért helyeztek. Kezén ezüstgyűrű, amelyet már argentin bíborosként is viselt. A Vatikán közölte, hogy Ferenc pápa halotti ruházata nem az alkalomra készült – akarata szerint –, korábban használt darabokkal temetik el. Koporsója is díszítés nélküli, egyszerű fakoporsó. A hívek szerdán délelőtt 11 órától éjfélig, csütörtökön reggel 7-től éjfélig, pénteken reggel 7 órától este 7 óráig járulhatnak a bazilikában felravatalozott koporsóhoz. A rendőrség erre a három napra, illetve a szombati temetés idejére megszigorította a biztonsági intézkedéseket, a többi között lovas és gyalogos járőrözést tartanak a Vatikán körül, ahová továbbra is érkeznek a zarándokok. A temetésre csak a Vatikán környékére több mint kétszázezer embert várnak, és kivetítőket állítottak fel Róma több pontján.

Ferenc pápa pontos tervet készített – nyilvánosságra hozták a végakarátát, amelynek egy része így szól: „A szenvedést, amely életem utolsó szakaszát jellemezte, felajánlom az Úrnak a világ békéjéért és a népek közötti testvériségért” – ezekkel a szavakkal fejezte be végrendeletét Ferenc pápa.

A pápa személyes jelképeinek sorsa

A legalább a 13. századra visszanyúló hagyománnyal rendelkező Halász Gyűrűje az egyik legismertebb pápai jelvény. Nevét Szent Péterről kapta, aki halász volt, és a katolikus hagyomány szerint az első pápa. Ferenc pápa ezt a gyűrűt viselte hivatalos eseményeken 12 éves pápasága

dokumentumokat hozzon létre. Eddig ezeket a tárgyakat kalapáccsal törték össze: ez a gyakorlat 1521-től egészen 2013-ig fennmaradt. A hagyomány szerint a Szent Római Egyház kamarása – egy magas rangú bíboros, akit a pápa ki nevezése alapján a pápai halált követő időszak irányításával bíznak meg – a bíborosi testület jelenlétében semmisíti meg a gyűrűt és a bullát, miután bejelentette a pápa halálát – írja a CNN. Ez a gyakorlat még azután is folytatódott, hogy a tárgyak már nem szolgáltak tényleges pecsétként – ezt a szerepet a 19. század közepétől egy bélyegző vette át. Amikor azonban XVI. Benedek pápa 2013-ban – évszázadok óta elsőként – önként lemondott, új hagyomány született: a gyűrű felszínébe egy mély keresztet véstek. Bár a gyűrű szimbolikus jelentőséggel bír és a pápai hatalmat jelképezi, használata pápáról pápára változott. E tekintetben Ferenc pápa eltért néhány elődjétől. XVI. Benedek például nap mint nap viselte, míg II. János Pál inkább egy másik gyűrűt (vagy egy gyűrű formájú feszületet) hordott, mintegy helyettesítőként. A Ferenc pápa által használt gyűrű a néhai Pasquale Macchi érseké volt, aki VI. Pál pápa titkáraként szolgált, és 2006-ban hunyt el. A gyűrű aranyozott ezüstből készült, nem pedig tömör aranyból. A gyűrű sorsa a konklávén után – csakúgy, mint a pápaválasztás számos titka – egyelőre nem ismert.

Május 5-ére tűzhetik ki a konklávét

Május 5-én ülhet össze a pápaválasztó konklávén az Örök Városban, hogy eldöntse: ki lesz a 267. pápaként Szent Péter utódja. Abban biztosak lehetünk, hogy Rómában nem tör ki véres zavargás, mint Ursinus ellenpápa megválasztása idején, és az sem valószínű, hogy a döntés siettetése érdekében elbontják a tetőt a bíborosok feje felett, ám az esélyes jelöltekről csak találgatásokat ismerhetünk. Most, hogy Ferenc pápa hűsvéthétfői halálát követően már elhelyezték a pecsétet Rómában, a vatikáni Apostoli Palota

harmadik emeleti pápai lakosztályán és a Szent Márta-ház második emeleti lakásán is, ahol a pápa élt, s azt követően, hogy a pápa (szombati) temetésének időpontját is közzétették, heteken belül várható az új pápa megválasztásáról döntő konklávén kezdete. A Vatikánban tartott bíborosi értekezleten hivatalosan is megerősítették, hogy a pápa temetése április 26-án, szombat reggel 10 órakor lesz.

A konklávén szó a latin „cum clave” kifejezésből származik. Egyrészt azt a zárt helyiséget jelöli, ahol a pápaválasztás zajlik, másrészt a bíborosok közösségének megnevezése, akik részt vesznek a választáson. A Róma 267. püspökének megválasztásáról döntő konklávén a pápaválasztás kialakult rendje szerint a Michelangelo freskóival díszített Sixtus-kápolnában ül össze. A pápa halálát követő 15. és 20. nap között érkeznek Rómába a 117 tagú bíborosi testület tagjai, akik szavazócédulákkal döntenek az új pápa személyéről. A legfrissebb információk szerint május 5-én várható, hogy összeül a bíborosi testület. Napjainkban a Szent II. János Pál pápa, avagy Karol Wojtyła által kiadott konklávékézikönyv érvényes, ezt tartják irányadónak. A konklávén során minden szavazás szigorú protokoll szerint zajlik, beleértve a szavazólapok kezelését is. A szavazólapok kethajtható, téglalap alakú papírok, melyeken a felső részre előre nyomtatva szerepel: Eligo in Summum Pontificem („A legfőbb pápa megválasztására”), az alsó rész pedig üresen marad, ahová a bíboros kézzel írja fel a választott személy nevét. A szavazás titkosságát úgy biztosítják, hogy a bíborosok saját kézzel hajtogatják a szavazólapot, majd szertartásos esküt tesznek: tanúnak hívják Krisztust, hogy szavazatukat a lelkiismeretük szerint adják le. A szavazólapot ezután egy tányér segítségével az urnába csúsztatják. Bíborosok (elől) és püspökök a vatikáni Szent Péter-bazilikában tartott konzisztóriumon 2016. november 19-én, az irdalmasság szentévének lezárására előtti napon. A találkozóon Ferenc pápa tizenhét új bíborost iktatott be, akik közül tizenhárman a 80 év alatti életkoruknál fogva a konklávén tagjaiként szavazhatnak a katolikus egyházfő utódjának kijelöléséről. Amikor a szavazás lezárul, három bíboros ellenőr (scrutatores) veszi kézbe a szavazólapokat. Az első kinyitja és elolvassa a szavazatot, a második megerősíti, a harmadik pedig hangosan felolvassa. Ezután a szavazólapot tüvel átszúrják pontosan ott, ahol az Eligo szó található, majd egy cérnára fűzik. A folyamat végén a cérna két végét csomóval rögzítik. Ez az eljárás – bár archaikusnak tűnik – fontos biztonsági célt szolgál: így minden egyes szavazólap nyomom követhető, nem lehet utólag manipulálni, és biztosított a teljes transzparencia a szavazatszámolás során. A szavazólapokat minden szavazási kör végén megsemmisítik: ha nem születik döntés, vagyis nem éri el egyik jelölt sem a kétharmados többséget, akkor a szavazólapokat egy régi öntöttvas kályhában elégetik – más anyagok hozzáadásával, hogy fekete füst keletkezzen. Ez jelzi a külvilágnak, hogy még nincs új pápa. Ha megszületik a döntés, a sikeres szavazás után csak a szavazólapokat égetik el, ezúttal úgy, hogy fehér füst száll fel a Sixtus-kápolna kéményéből. Ez a hívek számára a pápaválasztás végét jelenti.

A találgatások mellett a fogadóirodák is elkészítettek egy szűkített listát az esélyesebb bíborosokkal. Jelenleg a következő sorrendet állapítja meg az egyik brit oldal: 1. Luis Antonio Tagle bíboros (Fülöp-szigetek), 2. Pietro Parolin bíboros (Olaszország), 3. Fridolin Ambongo Besungu bíboros (Kongó), 4. Matteo Zuppi bíboros (Olaszország), 5. Erdő Péter bíboros (Magyarország). (MTI híresszefoglaló)

ORSZÁG – VILÁG

Kézbesíti a posta a juttatásokat

A gyermeknevelési pótlékot (gyermekpénzt) május 8-tól folyósítják, a nyugdíjak postai kézbesítése pedig a hónap első négy napjára kiterjedő minivakáció ellenére május 2-án kezdődik – tájékoztatót szerdán a Facebook-oldalán a munkaügyi minisztérium. Arról biztosította az érintetteket, hogy az összes májusban esedékes állami juttatást időben megkapják. A posztban idézték Simona Bucura Oprescu minisztert, aki kijelentette, hogy a május elsejei minivakáció nem borítja fel a nyugdíjak, a gyermeknevelési pótlék és más juttatások folyósításának menetrendjét. Eszerint a gyermekpénzt, a gyermekgondozási díjat, a munkahelyi visszailleszkesedési támogatást és az inkluzivitási minimumjövedelmet május 8-án utalják a bankszámlákra, a postai kézbesítésük pedig május 13-án kezdődik. A fogyatékkal élők állami támogatása május 12-én érkezik meg a bankszámlájukra, a postai kézbesítésük május 14-én kezdődik. A nyugdíjak postai kézbesítése május 2-án kezdődik, a bankszámlákra május 12-én érkezik meg az összeg. (Agerpres)

56 millió lej kártérítés fakultatív lakásbiztosításra

A Romániai Biztosítók és Viszontbiztosítók Országos Szövetségébe (UNSAR) tömörülő biztosítótársaságok összesen 56 millió lej kártérítést fizettek ki tavaly viharok miatt, fakultatív lakásbiztosítás alapján. Az UNSAR szerdai közleménye szerint ez az összeg 120 százalékkal nagyobb, mint a 2023-ban kifizetett kártérítéseké. A szervezet adatai szerint a viharok miatt kifizetett kárigények száma is nőtt 2023-hoz képest 63 százalékkal. A viharok miatt kifizetett kártérítések átlagos összege 2024-ben 7500 lej volt. A legnagyobb kártérítés összege elérte a 400 ezer lejt. (Agerpres)

Kortársunk, Franciscus

(Folytatás az 1. oldalról)

Ameddig a halálhírével kapcsolatos (mindkét oldali) sajtót böngésztem, megakadt a szemem a Huth Gergely által írt, a Magyar Nemzetben tegnap megjelent Ferenc, Európa pápája című cikkben, amelyben a szerző Hölvényi György korábbi magyarországi egyházügyi államtitkárnak a pápa 2014-es strassbourgi beszédét követő tapasztalatait idézi: „Életem egyik legnagyobb élménye volt. Szembesített bennünket avval, amire büszkék lehetünk. Európa értékeivel, a család és a szolidaritás eszményével. Történelmi beszéd volt, a szentatya beállt a jelen és a múlt, a hívó és a nem hívó kereszteződésébe. Mindenki számára hitelesen és mélyen tudott üzeneteket megfogalmazni. Az egész parlament, a kommunistáktól a szélsőjobbba – talán két-három képviselőt leszámítva – felállva tapsolt. Ez a beszéd nem Európa múltjáról, hanem lehetséges jövőjéről szólt. Az embert vissza kell helyezni a politikai cselekvés középpontjába, ez a titok. Ferencet nem lehet balra vagy jobbra beskatulázni.”

És idézi továbbá a pápa hozzánk szóló szavait is – mint írja, a tavalyi húsvéti magyar zarándokokat, magyarországi látogatására visszaemlékezve így köszöntötte Franciscus: „Ügy érkeztem közétek mint zarándok, testvér és barát – ezért öröm számomra ma így visszaemlékezni a veletek töltött napokra. Budapestre, a hidak és a szentek gyönyörű városába zarándokként mentem el, hogy együtt imádkozzam veletek. Imádkozni Európáért, a béke építésének vágyáért, hogy a következő nemzedékeknek a remény jövőjét nyújtsuk, ne a háborút; egy bölcsővel és nem sírokkal teli jövőt; egy testvérekkel és nem falakkal teli világot! Imádkoztam szeretett nemzetetekért, amely egy évezred óta lakja azt a vidéket, megtermékenyítve azt Krisztus evangéliumának hirdetésével és megélésével. Kívánom, hogy még a jelenlegi történelmi körülmények között is követhessétek a népetekből sarjadt szentek és boldogok példáját.”

Nem tudjuk, senki sem tudja még, hogy ki veszi majd át a helyét, ki lesz a következő katolikus egyházfő, hogy visszatér-e a konzervatív, vagy marad a jobb híján progresszívnek nevezett vonal. Egy dolog azonban bizonyos: bárki is lesz a következő pápa, nem lesz könnyű számára elődjének nyomdokaiba lépni. Mert Ferenc – közvetlensége, hitelessége, humora, nyitottsága (lelkedet példaként a fociért, a tangóért, a technológiáért, az internetet Isten ajándékaként jellemezte, és bennem az is megmaradt, amikor egy gyöngyházfehér, custom Harley-Davidson benzintankját szignálta a Szent Péter-téren) okán – már életében legendává vált. Különcsége nem különcködés volt, hanem hitének és emberségének megélése. Ami által képes volt megszólítani hívőt és ateistát, hitet és színt tudott csempészni tisztelői millióinak lelkébe – a katolikusokéba és a nem katolikusokéba egyaránt. Megtiszteltetés, hogy a kortársai lehettünk.

Látványossá teszik a történelmi helyszínt

(Folytatás az 1. oldalról)

köszönhetően, a tavaly UNESCO világörökségi státust szerzett lelőhelyet egy régészeti park formájában turistalátványossáá fejlesztették. A cél az, hogy ne csupán egy-egy rendezvény erejéig, hanem egész évben tudják majd fogadni a látogatókat.

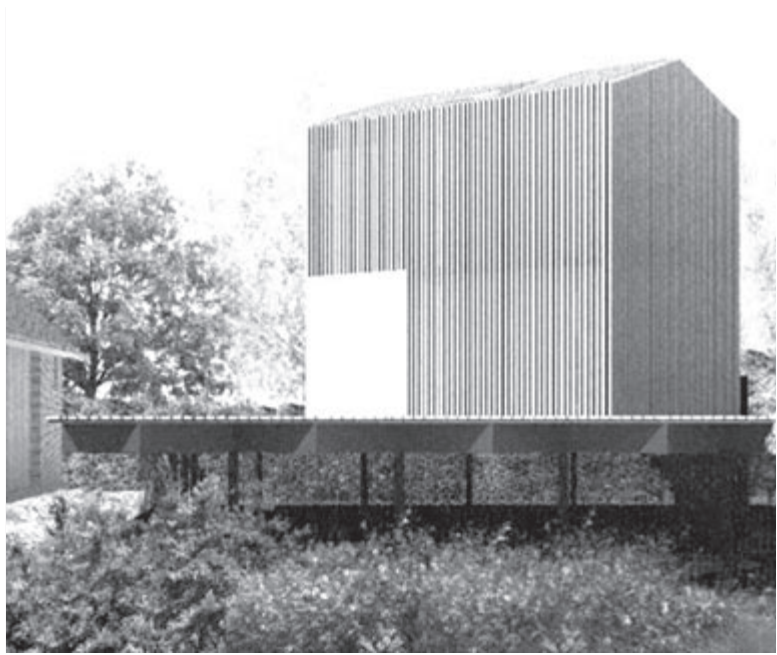
Ötvös Koppány Bulcsú, a Maros Megyei Múzeum igazgatója érdeklődésünkre elmondta, a Maros Megyei Tanács a múzeummal közösen 2,5 millió eurós támogatást nyert az Országos Helyreállítási Alapnál a mikházi régészeti park fejlesztésére. A fejlesztés célja, hogy megőrizze és szélesebb közönség számára is hozzáférhetővé tegye a római korból származó leleteket és romokat, egy korszerű látogató- és kutatóközpont is létrejön a helyszínen. A tervezés során külön figyelmet fordítottak arra, hogy az UNESCO világörökségi státusz előírásainak megfeleljenek.

A projekt részeként két, az 1800-as évek végén épült parasztházat is felújítanak, amelyek már korábban a múzeum tulajdonában voltak. Ezek nemcsak néprajzi értékük miatt fontosak, hanem azért is, mert közvetlenül a római tábor egykori területén helyezkednek el. A két parasztház portáján a régi csűrök helyére új épületek is épülnek, a környező falvakból származó autentikus elemek felhasználásával. Az egyik új épületben egy látogatóközpont kap majd helyet, ahol jegypénztár, múzeumi bolt, múzeum-pedagógiai tér és egy kisebb kiállí-

tás is várja majd az érdeklődőket. A másik épület a kutatók munkáját segíti majd: itt kerámia-mosókonyha, leltározó, restauráló műhely és konferenciaterem is helyet kap.

A múzeumigazgatótól megtudtuk, hogy a régészeti park egyik különleges attrakciója egy rekonstruált saroktorony lesz, amely részben a föld alá süllyesztve tárja fel a látogatók előtt az eredeti római falmaradványokat. A torony kilátóként is szolgál majd, ahonnan az egész park belátható lesz. Ott jártunkkor javában dolgoztak a munkások a helyszínen, a munkálatok befejezését 2026 júniusára tervezik.

Ötvös Koppány hangsúlyozta, a tudományos háttér, a régészeti kincsek, amiket a parkban be tudnak majd mutatni a nagyközönségnek, nagyrészt a helyszínen lassan másfél évtizede zajló, nemzetközi kutatómunkának köszönhetőek. Mindez egy Erasmus-projekt részeként, több európai egyetem – köztük a Berlini Humboldt Egyetem, a kölni egyetem, valamint több magyarországi és romániai felsőoktatási intézmény – kutatóinak és hallgatóinak a részvételével valósul meg. Emellett a Maros Megyei Múzeum régészei is folyamatosan végeznek feltárásokat, és ezek a munkálatok a jövőben is folytatódni fognak. A fejlesztések révén a mikházi régészeti parknak nemcsak a tudományos térképen lesz kiemelt helye, hanem a nagyközönség számára is vonzó célponttá válik.

A mesterséges intelligencia fogyasztásáról Sok áram és édesvíz kell az adatközpontok működtetéséhez

Sokan gondolják úgy, hogy az online megoldások sokkal környezetbarátabbak, mint a papír, azonban ez nem minden esetben van így. Az egyre inkább teret hódító mesterséges intelligencia ugyanis meglehetősen sok áramot fogyaszt. W. Szabó Péter informatikus (fotón), mesterségesintelligencia-kutató, a Tengr.AI alapítója és vezetője a MIÉRT Green Team konferenciáján beszélt arról, hogy egy kérdés, amit az OpenAI ChatGPT-jének teszünk fel, ami az egyik legismertebb mesterségesintelligencia-modell, annyi áramot fogyaszt, mint egy e-könyv-olvasó 20-30 perc alatt vagy egy LED-izzó 10 perc alatt.

Nagy-Bodó Szilárd

Lehet, hogy ez első olvasatra nem tűnik soknak, de rengeteg kérdést tesznek fel az emberek a mesterséges intelligenciának, így ennek a fogyasztását országok áramfogyasztásához lehet hasonlítani, például csak a ChatGPT egy nap alatt annyi áramot fogyaszt el, mint amennyi Románia fogyasztásának a 20%-a, és ez csak egy modell, mutatott rá W. Szabó Péter, aki azt is hozzátette, hogy a modellek betanítására is sok áramot használnak el.

Az áram mellett pedig az édesvízigénye is nagy az adatközpontoknak, amelyek költséghatékonysági szempontok miatt használnak édesvizet. Kevés adatközpont épül a tengerek vagy az óceánok partjára, ahol elérhető lenne a sós vízzel történő hűtés, továbbá a Microsoft leállította az arra vonatkozó kísérleteit, hogy adatközpontokat süllyesszenek a tengerbe – hűtés céljából –, viszont vannak olyan kínai vállalatok, amelyek most is tesztelik ezt az elvet. Azonban, hogy ez valóság legyen, még legalább 10-20 évre van szükség, akkortól viszont sokkal zöldebb lesz az adatközpontok működése, fogalmazott a mesterségesintelligencia-kutató, hozzátéve, hogy most is létezik olyan speciális folyadék, amit édesvíz helyett lehetne keringetni az

adatközpontokban, csak ez meglehetősen drága, ezért nem használják. Az adatközpontok hűtését hasonlóan kell elképzelni, mint az otthoni fűtésrendszereket, víz kering bennünk, és ezáltal hűlnek le.

Jelen állás szerint úgy lehetne környezetbarátabbá tenni az adatközpontokat, hogy egyrészt olyan chipeket gyártunk, amelyeknek kisebb az energia- és a hűtésigénye, erre pedig több törekvés is van. Másrészt az is egy megoldás lehet, hogy egy rendszer részeként képzeljük el az adatközpontokat. Például zöld adatközpontnak számít Debrecenben a Kifli vállalat szuperszámítógépe, aminek a keletkező hőjét elvezetik, és a városi sportuszodát fűtik vele, emelte ki a Tengr.AI alapítója és vezetője. De vannak hasonló példák, amelyek északi országokból származnak, ahol teljes városrészeket fűtenek az adatközpontokból kiáramló hővel. Az ilyen és ehhez hasonló módszerek bevezetése viszont egy környezettudatos hozzáállást igényel, azt, hogy valaki ne a legegyszerűbb megoldást keresse, hanem egy olyan tervet dolgozzon ki, ami jó mind az adatközpontoknak, mind pedig a közösségnek.

Azt is meg kell jegyezni, hogy Románia le van maradva az adatközpontok terén, mindössze egy olyan adatközpont van az ország területén, amelyik megszerezte a Tier 3-as tanúsítványt, ami garancia arra, hogy az idő nagy részében online tud lenni, ehhez viszont rengeteg áramra van szüksége. Ez az adatközpont Dolj megyében, Mischii

településen van és 200 MW-ot fogyaszt, ezzel szemben az erdélyi Szilícium-völgyként is számontartott Kolozsváron az összes kisebb adatközpont fogyasztása nem haladja meg a 3 MW-ot, míg Bukarestben ez a szám hozzávetőlegesen 15 MW, sorolta fel W. Szabó Péter.

Az a tény, hogy Romániában mindössze egy komolyan vehető adatközpont van, egy hatalmas nemzetstratégiai hátrányként is felfogható, továbbá nemcsak Románia van lemaradva, hanem az Európai Unió is, az Egyesült Államokhoz vagy Kínához képest. Így nem is véletlen, hogy az Unió 200 milliárd eurót szeretne adatközpontok létrehozására költeni. A mesterségesintelligencia-versenyen belül egy gazdasági verseny is kialakult, amelynek az egyik mozgatórugója az adatközpontok, mondta a kutató.

Gazdasági érdeket is képviselnek tehát az adatközpontok, azonban nem szabad kihagyni a fenntarthatósági szempontot sem, azaz fontos, hogy ezen központok működtetéséhez szükséges áram megújuló forrásokból származzon. Románia ebből a szempontból nem áll rosszul, hiszen az ország energiamixében jelentős arányban ott vannak a megújuló források.

Erdély szempontjából is kulcsfontosságú lesz az adatközpontok megépítése, emelte ki W. Szabó Péter, viszont itt is arra kell törekedni, hogy minél nagyobb arányban működhessenek megújuló energiaforrásból származó árammal, illetve a hűtésük is minél hatékonyabb legyen.

CSÜTÖRTÖKI KIMENŐ

Sebestyén Mihály

Egy barátom a mesterséges intelligencia segítségével vagy szívességéből könnyedén novellákat ír akár Tolsztoj, akár Krúdy, vagy éppen Schlésinger bácsi modorában. (Schlésinger bácsit éppen úgy számontartja a párhuzamos szubjektív irodalomtörténet, mint Mincsákné Tonder Vilmát, aki semmi más nem írt egész életében, mint költségvetési be-számolókat.)

Mint tudjuk, a mesterséges intelligencia határtalan lehetőséget nyújt azok számára, akik nem szívesen mozdulnak ki, nem járnak tüntetésekre, és nem foglalnak hidat vagy akadémiai kicsiszékét, csupán az online térben andalognak, otthon gubbasztanak számítógépük előtt, a világra és a valóságra hatvanszoros vámot vetnek ki. (Szerényebek, mint az a piros nyakkendős úriember, aki 125-szörös vámmal sújtja a kínai nagy-falat importőreit.)

Ilyen határtalanság révén például meg-

akadályozható, hogy Brutus merénylettel oltsa ki nevelőapja, Julius Caesar életét azon a bizonyos márciusi iduson. (Ez egy másik iduska, ezen nem folyt poloskázás.) Szóval a mesterséges intelligencia szívjó-ságból, vagy Caesar iránt táplált és rosszul fel-fogott lojalitásból egész egyszerűen a merénylőkre, az egész társaságra ráküld egy sereg kólibacillust, s akkor egész nap az összeesküvők ott rotyognak a reteráton, melyről tudjuk, hogy a rómaiak korában kiváló társalkodási hely volt, így aztán tovább szöhetik aljas tervüket, és Caesar aznap este jó-ízűen vacsorázhat a Via Appia egyik kiskorcsmájában. Mi több, a Római birodalom élete ezzel meghosszabbodik, a romani-cáció még erőteljesebben hat, és befolyása alá kerül mindenki romantikus lesz. P.o. rendszeresen virágot vesz/szed a felségének.

A mesterséges intelligencia tehát megte-remti a mesterséges értelmiségit (azaz az in-

telligenciát régies szóval és a szláv nyelvek-ben), mely a marxi-lenini társadalomszer-kezetben réteg lesz (! – figyelmeztet rá a szemináriumvezető) és nem osztály, mint a munkás és a paraszt. A mesterséges intelli-gencia mesterkélt és mesterkém, mestersége-ket tanul, azt játssza, hogy mesterségem címere, mesterizik, mestervizsgákat ír ki, amiket maga teljesít. Mesterségesen megter-mékenyít és mesterkéltén természetes. Gyer-mekei a robotok, és így kapcsolatban áll a középkor történelmével, benne a jobbagyi robottal is.

A mesterséges intelligenciára rábízhat-sz kényes feladatokat: megkéred, hogy írjon he-lyetted felmentést, mondjuk matematika órá-ról, kérjen bocsánatot a megsértett baráttól, országtól, nemzettől, írjon alá megalázó szerződést, lépjen be valamely pártba, vagy onnan lépjen ki okosan, írjon dolgozatot, doktori disszertációt, lemondó, felmondó le-

velet, törölje ki a rossz jegyeidet a naplóból és piszkos képeidet a facebookról.

A mesterséges intelligencia kiválóan al-kalmas rágalmaszásra. Például le szeretnéd járatni valamely neked nem rokonszenves történelmi személyiséget, régi főnökeidet, egykori haveredet, egy-egy közéleti kiváló-ságot, aki téged nem sokra becsült, akkor egyszerűen megadod Intelligencz Artúr-nak az illető koordinátáit (életrajz, szokások, hely, időpont, hivatalviselés, családi állapot stb.), és ő olyan, de olyan szekus dossziét rittyent, amelyet majd tanítani fognak a rá-galom iskoláiban, főiskoláin.

Mondom, a dolognak nem lehet határt szabni. Végtelenre tágítható. (De minek?) Ellenszere is feltaláltattot. Remekműveket kell alkotni természetes intelligenciával. A emberi értelem rendelkezésére áll minden egyednek, velünk született szerencsés eset-ben.

Fantáziajáték a mesterséges intelligenciáról

SZERKESZTETTE: BODOLAI GYÖNGYI

A nyelv játszi kedvű géniusza (57.)

Weöress Sándor

(Szombathely, 1913. június 22. – Budapest, 1989. január 22.)

„Te drága csodagyermek, úgy játszol nyelvünk zongoráján, mint kevesen” – írta a még csak tizenhatodik évében járó Weöres Sándornak Kosztolányi Dezső. Weöres Sándor csodagyermek volt, s művészi alkatát tekintve csodagyermek maradt egész életében.

Kiss Zsuzsánna

A költészet mint egyetlen lehetőség

Az egészséges önismeretről

A nyelv e játszi kedvű géniusza Hamvas Bélát tekintette mesterének; Hamvasnak is ajánlotta 1945-ös *A teljesség felé* című prózaverskötetét. E kötetben keresetlen közvetlenséggel és elegáns-szabatosan csak röviden tárgyal „az élet dolgairól”, például az egészséges önismeretről. Gondolatai mintegy csillapítják örök lázadó énünk lázát a mindig kusza „jelenkorban”; ahol, mint írja, „a gyógyszerár bejáratán kígyó helyébe festhetne a mai ember néhány jókedvű kismalacot, amint majdnem megpukkadnak az egészségtől”. (Fekete trilógia, I., *A teljesség felé*, Helikon, 2015, 70.)

„Az életet úgy tekintsd, mint az óriáskígyót. [...] Mily zene, melytől az élet kígyója megszeli a nyugalmat és engedelmessé válik? amely a végleges igényeket levetkőző meztelen, határtalan lélekből árad. Sem a télen remeteségben, sem a tevékenységben nem győzheted le az életet, csupán önmagadban, ha gyarló tulajdonságaidat úgy rendezted, hogy a tökéletes mértékhez igazodj. (Az élet idomítása, *A teljesség felé*, 40.)

„Ne várj csodát. Mert a csodás ígéret teljesül, anélkül, hogy csoda történe. [...] vigyázz, hogy a valóság helyett káprázatokba, »csodákba« ne keveredj. [...] Bontsd szét személyedet és szemléld, mint idegent. Ne maradj benne semmi rejtett, vizsgálatlan, tudatalatti. Ne maradjon benne olyan, amihez ragaszkodsz, vagy amitől utálkozol, mert a ragaszkodás is, utálat is hamis. Az önvizsgálat legegyszerűbb módja az imádság. [...] S ha Isten segítségét kéred, ezzel a személyed alatt ismeretlenül rejlő segítőket sorra működésbe hozod.” (Ne várj csodát, *A teljesség felé*, 136.)

„A változatlan létezés a változó életet nem óhajtja, nem is utálja, hanem magába foglalja, mint a fészek a benne tátongó madárfiókat, érzés nélkül és mégis végtelen szeretettel. [...] Rajongás nélkül dicsér és undor nélkül kifogásol, mert az életnek bármely dolga végső fokon se-jó, se-rossz; semmi sem különb semminél, csak az útnak más-más szakaszai vannak.” (A szeretetről, *A teljesség felé*, 48)

„Amelyik nemzet fölényben akar lenni más nemzetek fölött: hóhérá vagy bohóccá válik. (Az országhoz, *A teljesség felé*, 63.)

A művésznek, túlérzékenysége és kreativitása révén „pokolra” is kellett mennie. Apai ágon a Berzsenyi és a Kisfaludy családdal is rokonságban állt. Az ifjú Weöres Sándor császármetésszel jött a világra, gyenge izomzattal született. Tartós és mély szimbiózis alakult ki a gyermek és édesanyja között, annál is inkább, hogy a család második, egyben utolsó sarja halva született. Blaskovich Mária, a költő édesanyja nagyszebeni ráccsaládból származott, négy nyelven írt és olvasott. „Lelkileg állandóan egymás jelenlétében éltek” – írja anya és fia kapcsolatáról, az „anya-vallásról” Várkonyi Nándor (idézi Kenyeres Zoltán, *Tündérsíp*, 1983). Négyévesen tanult meg írni, és máris versszerűségeket formált. Hatévesen adta kezébe édesanyja Shakespeare-t, Goethét, Madáchot, majd Csokonait és Adyt. Csöngén, Celldömölkön és Szombathelyen tanult, de oly sokszor betegeskedett, hogy már az elemiben magántanuló lett. Csak a gimnázium ötödik osztályától sikerült iskolai keretek közé jutnia. Ekkoriban, tizenöt éves korában jelent meg *Öregek* című verse, amely néhány év múlva Kodály Zoltán kórusműveként lett ismertté. Hogy is tudhatta kamaszként hajszálpontosan, milyen öregnek lenni?... A gimnázium hatodik évében ismétlődően bukik, újra magántanuló lesz – ezúttal Győrben. Tizenkilenc éves, amikor közölni kezdi verseit a Nyugatban. Eldöntetett tehát, költő lesz: „Benne ragadtam a költészetben, mint számomra egyetlen lehetőségben” (idézi Czeizel Endre: *A magyar költőgénuszok sorsa*, 2012, 398.).

Baumgarten-díj 1936-ban

Jogot kezd hallgatni apja kívánságára, majd átiratkozik filozófia-földrajz szakra (Pécsett). Doktori disszertációt ír *A vers születése* címmel. 1943-ban Budapestre költözik, könyvtárosként dolgozik, mígnem elveszti állását. Évekig a fiókjának ír. A hetvenes években a Nobel-díj magyar esélyese. Mindenki „Sanyikája” 151 cm, és átlagosan 50 kg körüli törekeny férfi, vékony a hangja, rövidlátó, olykor tudatosan

komolytan. A szintúgy költő Károlyi Amyban találja meg hűséges társát, önmaga tökéletes „másik felét”. A szerelem átlényegítő erejéről, olykori ambivalenciájáról, illetve a magányból megváltó harmonikus párkapcsolatról így ír az ifjú házaspár költője:

„Még nem tudom, hogy mennyi vagy nekem, ó, hallgat még felőled benn a lélek, mely fátylat von köréd, szerelmesem, s még nem tudom, hogy néked mennyit érek, [...] A megtépett ideg, e rossz kúvik, szemed nyugodt kék mécsét megtalálja: kicsinyke úrnő, térdedhez buvik s elszunnyad az érzékes kutyája: és benn a Fénykirály, az örök ember, még hallgat, tán nem tudja szép neved,

s nem mond ítéletet, így vár piros ruhában, szerelemben.” (Canzone, 1947)

Depresszióra hajlamos, túlérzékeny, az átlagosnál többet érzékelő „művészi” alkata, amely alkotásra inspirálta, nem volt könnyen viselhető. Így vallott erről: „állandó belső nyugtalanság gyötör, amitől már halálosan fáradt vagyok. Sokat tanulok, ami még nem viselne meg, de a szabadidőmben képtelen vagyok szellemileg pihenni, sőt még álmomban is problémákkal viaskodom” (Weöres: *Egybegyűjtött levelek*, 1998, I. kötet, 358.).

Betegségek hálójában

Először tizenhat évesen került kórházba depressziója miatt. 1933-ban versben így örökíti meg kórházi állapotát: „[...] Mint tüzes hold a reszkető vízen,

a szenvedés úgy fészkel testemen. Halványul bennem minden szerelem.

Hány napja már? és hány éjjele már?

a szenvedés, mint őrt-álló huszár, áll bennem, áll. És néha föl-le jár...” (Kórházban, 1933)

Weöres elkapta a szokásos gyermekbetegségeket: a számarköhhögést, a gége- és mandulagyulladást, de operálták vakbélgyulladással, később bélelzáródással, és volt tüdőcsúcsshurutja, ami akkoriban a tüdőbetegség szinonimája volt; s mivel nem kezelték megfelelően, több ízben újra fellángolt. Fél a fogorvosoktól. 1935 elején is kórházba kerül, neuraszténiával kezelik: „sok brómot, arsotonin-injekciókat, tuszt, lábdörzsölést” kap. A költő már 1932 márciusában eltöpreng azon, hogy ha a versírást abbahagyná,

talán nyugodtabb és egészségesebb volna: „szinte szeretnék végérvényesen megszabadulni fűzfapoétai mivoltomtól, mert azt hiszem, hogy ezzel önmarcangoló kedélybetegségtől is megszabadulnék” (Weöres Sándor levele Simon Miklóshoz, *Egybegyűjtött levelek*, 1998, I. 328.).

1946 augusztusában a költőtársnak, Füst Milánnak arról ír, hogy a legmélyebb borúlátás állapotából képtelen kimozdulni, de nem is baj, mert majd a reménytelenség mélyén sejlik fel a (művészi) világosság:

„Lám, elérte a teljes reménytelenség teljes sötét-ségébe, nem bízol már semmiben, és nincs olyan változás, aminek örülni tudnál, nincs olyan élvezet, amit kívánnál [...] A tökéletes sötétség ez, ne igyekezz tőle szabadulni, maradj benne vesztes. És akkor ez, melynél sötétebb már nincsen, a tökéletes világossággá válik.” (Weöres: *Egybegyűjtött levelek*, 1998, II. 254)

Ahogy életkora haladt előre, a „ferde hátgerinccel, tüdődefektussal” (Összegyűjtött levelek, II. 316-316.) ellátott ember, aki a „világizását” is hevesen érzékelte, és aki túlzott önkritikával is rendelkezett, egyre nehezebben emelkedett ki a mániás depresszió „sötét” fázisából. Megrázóan vall erről az „inkább holtan, mintsem élve” állapotáról több versében. Olykor már-már vörösmartysan (Vén Cigány-osan) „elgondolbolondolja” (Átváltozások, 1987) a véget is. *Bokron harmat* című versében orvosait szólítja meg:

„Verselni örült fejjel – / melyik isten parancsa, / lábánál fogva a tűzesőből / lehúzni az ördögöt,

[...] Segítetek orvosok, /élet és halál urai, /hogy ne kelljen szégyenszemre /kétarcú bolondot járnom, /de a kettősséget /egyben viselnem. /Önmagamban önmagam rangja lennem./ Irgalmazzatok nekem.” (Bokron harmat, 1987)

Koszorúér-betegsége következtében több szívinfarktusra volt. A klinikai halálból kétszer hozták vissza. Harmadszor sajnos nem sikerült...

Weöres Sándor egész életműve (versei, esszéi, drámái és rengeteg műfordítása) az általános emberi egészség, a teljesség felé tekint, ennek tükrében fürkészi a létezés titkait. A születést és a halált szerves egységében látja és fejezi ki: „Ha gyermek születik: vörös az ablak. A lét túlpartján meghalt valaki,

s már itt sikolt és utána csobognak gyász, rémület viaszpatakjai.” (Születés, *Orbis pictus* 61., 1952)

„Csak az ember bánta meg, hogy a múlás szállta meg: búsán jön-megy, ténfereg, temetőtől fél, remeg.

Foga hull, vagy ráncra kel, szíve mindig felesel. A tudást, hogy halni kell, mint nagy szégyent túri el.” (Rongyszőnyeg, 119., *A fogak tornáca*, 1947)

Költészete egyszerre lírává szervezett filozófia, antropológia, és magas izzású, nemes játék. A „mindenség” Weöres szemléletében emberi szinten a férfiúi vagy a női létben teljesedik ki (az élet újraalkotása által); a ráadás pedig a szellemi, erkölcsi és közösségi cselekvések síkjai. Szerinte az ember által észlelt univerzum elemei: „a levegő, a kő, a csönd, a víz sodra, a színek” mind boldogok; a társadalmi világba vetetten „csak az ember boldogtalan” – írja *Vázlat* (1948) című versében. E fájó önelentmondás tünetei mégsem homályosíthatják el az ember boldogságra és üdvösségre való törekvését. Az *Örök pillanat* (1952) című versben azt jeleníti meg, ahogyan a mulandóságba vetett, sebezhető ember megérzi magában Istent:

„Mit álló kőre nem bízol: / min-tázd meg levegőből. / Van néha olyan pillanat / mely kilóg az időből, // mit kő nem óv, megőriz ő, / bezárva kincses öklét, / jövője nincs és multja sincs, / ő maga az öröklét. // Mint fürdőző combját ha hal / súrolta s tovalibbent – / így néha megérezheted / önnön-magadban Istent: // fél-émlék a jelenben is, / és később, mint az álom. / S az öröklétet ízeled / még innen a halálon.” (Örök pillanat, 1952)

A világ emésztő káoszában, a mindig valamilyen térbe, időbe és társadalomba zárt emberiség újra és újra felemészthető (Merülő Saturnus, 1968). Nyomor, erőszak, szemfényvesztés, az „intézményesített ember” hamis képzeleti borítják be a világot. De „a művészet nem mond le az egészséges és értelmes életideálról” akkor se, ha teljesülését nem látja tisztán a „bírak és bankosok aeropágján” (Proteus, Tűzkút, 1964). Mert mégse mindegy:

„mégse mindegy, hogy a derűs lét ősi titka / szavamból fölkel-e és útjukra borítják, / vagy csak holttestet túrkálják mint giliszták.” (Animus, 1964)

Ima című (egyik utolsó) versében arra figyelmeztet, hogy nemzetünk önmagát emésztheti el: „Úristen, oltalmazd népünket attól, hogy gyötörjék, De méginkább oltalmazd attól, hogy ő gyötörjön másokat vagy övét és önmagát.” (Ima, *A sebzett föld éneke*, 1989)

Éppen közösségtudata segítette elviselnie a maga sebezhető természetét, tudását és tehetségét: „Csak annyiban vagyok izolálható, amennyiben közösségi éneket izolálják” (írta 1971-ben, idézi Kenyeres, 190-191.). Weöres Sándor játékos-egészséges kedve egész életművét belengti: a bölcslethez és lírába egyaránt szőtt mesés színműtől, a görög-trójai háborúba visszavezető A holdbéli csónakostól (1941) kezdve a török-osztrák ketős fenyegetettségben sýnlódó 16. századi Pécs sorsát megjelenítő A kétféjű fenevadig (1989). Az ember rászorul a sírásra-nevetésre, amikor: „Az egészségesek megbetegednek, / a beteg meggyógyul, / a többieknek elveik vannak” (Szótenger, *A sebzett föld éneke*, 1946).

Utazás az amerikai nyugaton

Let's go West, USA! (14.)

(2024. június 29. – július 23.)

Világvárosok vonzásában: L. A. – angyalok városa (1.)

Veress Zsombor

Kellemes és tartalmas élményekkel távoztunk Szent Ferenc városából, és elindultunk délre, Kalifornia másik megapolisza, Los Angeles felé. De nem ám a legrövidebb, leggyorsabb és legkényelmesebb autópályán, hanem a leghosszabb, leglassúbb és legveszélyesebb úton. Nem hagyhattuk figyelmen kívül ugyanis, hogy a két világvárost egy óceánparti út is összeköti, nevezetesen az 1-es számú állami út (California State Route 1), amelynek egy részét Pacific Coast Highwaynek nevezik. A nevéből is lehet következtetni arra, hogy ez az út többnyire a Csendes-óceán partján fut, és sejtettük új-zélandi, ausztráliai, izlandi tapasztalatainkból, hogy ez egy különleges, de időigényes, többmegállós utazás lesz, ezért az amúgy 7-8 óra alatt teljesíthető 700-800 kilométeres útszakaszt másfél naposra terveztük. A világ egyik legszebb

A Dolby színház

óceánparti útvonala magával ragadott. A festői táj, a vad sziklák, az olykor valószínűtlenül ködös óceán, a tajtékozó hullámok és a rajta táncoló szörfösök látványa gyakran készített megállásra. Kisebb-nagyobb csodás partokat fedeztünk fel, mint például a Cápafog strandot, az út az óceán öblöcskéit kerülgetve néha magaslatokra hágott, máskor a partvonalra ereszkedett, s mi önfeledten ábrándoztunk a nagy víz végtelen kékségébe, amelyben olykor delfinek is megörvendeztettek. Az út a Big Sur régióban a leglátványosabb, ahol a történelmi Bixby híd kecses íve ékesíti az amúgy is pompás tájat. Sajnos az óceánparti út egy szakasza földcsuszamlás miatt zárva volt. Az éjszakánkat San Luis Obispo városban töltöttünk.

Obispótól már csak „macskaugrásnyira”, mintegy 300 kilométernyire voltunk utazásunk utolsó állomásától, és egyben az USA második legnagyobb agglomerációjától, Los Angelesből. Részben az óceán partján folytattuk utunkat a korábban említett 1-es számú úton, ezért a víz közelsége megigézett, és minduntalan a partra csábított. Santa Barbara közelében elhatároztuk, hogy mielőtt elérjük a metropoliszt, megmártozunk az óceánban, de pechünkre pont egy milliárdos, úszómedencés, golfpályás negyedbe keveredtünk, ahol olyan tökéletesre volt nyírva a fű, hogy én még a szakállamat sem vagyok képes úgy karbantartani. Meg sem mertem állni, nehogy a három hete szutykosodó autónkkal – amin még ott vörösödött a Monument Valley homokja is – beszennyezzem a patikatisztaságú utat, éhes bevándorlónak vagy netán bűnözőnek tekintsenek, és a nyakunkba szabadítsák a kopókat.

Los Angeles, az angyalok városa,

vagy ahogy ők becézik: L. A. Beleborzongok most is, ha arra gondolok, hogy ott is járhattunk. Egy város, ami területileg még New Yorknál is nagyobb. Egy város, ahol minden idők leghíresebb szupersztárjai éltek és élnek, alkottak és alkotnak. Egy város, ahol a popkultúrát évtizedekre meghatározó filmek sokasága játszódott a Terminátortól a Ponyvaregényig, a Columbótól a Baywatchon át a Beverly Hills 90210-ig, és ahol filmek százait gyártják évente. Egy város, amely keresztül-kasul van hálózva tíz- vagy annál is többsávos autópályákkal, s ahol a világ legnagyobb és legforgalmasabb autópálya-csomópontján járművek ezrei ömlenek percenként, egy város, ahova éppen remegő lábbal közeledtünk, s amelynek szmogja fölé egymással versengve csúcsosodtak a Downtown (városközpont) üzleti negyedének felhőkarcolói.

Utazásunk tervezésekor ezt a cél-

állomást készítettem elő a legke-

vésbé. Egyszerűen túl nagynak, bevehetetlennek hittem. Halvány fogalmam sem volt arról, hogy hol kezdjük el a felfedezését, és hogy egyáltalán mivel érдемek bejárni egy 13.000 négyzetkilométernyi (5 bukarestnyi) gigapoliszt? Talán órákat buszozzunk egyik feléből a másikba, vagy inkább a saját autónkban füstölögünk a forgalmi dugókban, testi épségünket kockáztatva? Nyeltem egy nagyot, és ez utóbbit választottam. Nem bántam meg, mert bár első látásra félelmetesnek tűntek a járművekkel zsúfolásig megrakott sokszávos sztrádák, többszintes csomópontok, valójában, ha az ember odafigyel, ha segíti egy navigációs készülék, ha megvan az a képessége, hogy megértse és felvegye a helyiek életritmusát, és betartja a világon egyébként mindenhol betartandó közlekedési szabályokat, akkor nincsen gond, számomra egészen meglepő módon kifogástalanul működött minden. A filmekben, a világhálón örült száguldozókat, rendőrkocsikra lövöldöző drogosokat látni, de az igazság az, hogy a helyiek többnyire

Lowrider a Petersen autóipari múzeumban

Ablak a Csendes-óceánra

törvénytisztelő emberek, eszük ágában sincs a síttre kerülni például gyorshajtásért. S különben is, ha káosz lenne a városban, nincs annyi rendőr az egész kontinensen, ahány a rendfenntartáshoz kellene. Ezzel szemben – az ott töltött 3 nap és 300 kilométer letekerése után – mutatóba is alig láttunk járórt. Minden olajozottan működött, s ha le is lassult időnként a forgalom, a torlódás hamar feloldódott, rendkívül hatékonyan lehetett eljutni A pontból a B-be. Itt meg kell jegyeznem azt az amerikai közlekedési érdekességet, mely szerint, különösen a nagyvárosok környékén, ahol az ingázók miatt reggel és délután megnő a forgalom, vannak a többsávos utaknak ún. HOV (high-occupancy vehicle, azaz nagy kihasználtságú jármű) sávjai, amelyeken csak azok a járművek hajthatnak, amelyekben többen ülnek, egyes esetekben ketten, más esetekben négyen. Ez természetesen kedvez az együtt utazó családtagoknak, így mi is a kivételezettek közé tartoztunk, hiszen tele autóval utaztunk a szó szoros értelmében. Ráadásul a GPS-en kívül volt nekem egy szuper navigátorom, aki anélkül, hogy korábban járt volna L.A.-ben, ismerte az utakat, de még a jelentős épületeket is, és már előre mondta, hogy mikor mi következik. A fiam ugyanis a GTA 5-ös videójátékon nőtt fel, ezerszer bejárta a Los Angeles által inspirált játékbéli Los Santost.

Nos, hát Amerika az autómobilok és az autózás őshazája, mindenki autóval jár, nem is akármilyenel, ezért nem véletlenül – a fiam javaslatára – egy autómúzeummal kezdtük városnézésünket. Első reakcióként idegenkedtem ettől a látogatástól, hiszen számtalan autómúzeumot láttunk már a világ különböző szegleteiben, többek közt a bukaresti Țiriac Collectiont is, ahol szerencsénk volt Ion Țiriac-tól autogramot is kérni, és aminek a meglátogatását tiszta szívvel ajánlom mindenkinek, de végül nem bántuk meg, mivel a Petersen autóipari múzeum a világ egyik legnagyobb és legkülönlegesebb gyűjteményének ad otthont. A három szinten megtekinthető kollekció páratlan autóritkaságokat, unikumokat vonultat fel. Híres filmekben szereplő kocsikat is láthattunk, mint pél-

dául a Vissza a jövőbe című film DeLorean időgépét, illetve Villám McQueen életnagyságú modelljét, de megnézhattuk Elvis Presley De Tomaso Pantera, valamint Steve McQueen Jaguar XKSS típusú ver-dáját is. Számomra a legérdekesebbek az Amerikára jellemző lowriderek voltak, amelyek csillogó-villogó, egyénre szabott hipergiccses festésükkel, ríkító színeikkel hívták fel magukra a figyelmet. Elképzeltem, amint a latin, vagy fekete gengszterek éppen csajozni indulnak, és a bivalyerős, hidraulikus felfüggesztéssel rendelkező csodajárgányikat ugráltatva kikövetelik maguknak a figyelmet és a tiszteletet.

Los Angeles tulajdonképpen sok város és városrész halmazából áll, melyek közül a leghíresebb nyilván az amerikai filmkészítés fellegvára, Hollywood. Ez volt számunkra is az első számú célpont. Stílusosan a Hollywood felirat (H. Sign) megte-

Hollywood Boulevard

kintésével kezdtük. A hollywoodi dombok tetején fehérülő kulturális ikon több helyről is látható, a legjobb felvételek készítéséért meg kellett küzdenünk a kanyargos út mentén található korlátozott parkolóhelyekért.

S ha már kilátópontról van szó, akkor meg kell említenem az art deco stílusban épült Griffith csillagvizsgálót is, ahonnan szintén ráláthattunk a hatalmas betűkre, ugyanakkor szélesvásznú panoráma tárult elénk az emberek által tervezett és épített, emberi ésszel mégis nehezen felfogható és átlátható mamutváros felhőkarcolós-óceános ember- és autómassza kuszaságára. Az obszervatórium a város egyik jelképe, számtalan filmben jelenik meg. Itt forgatták például azt az ikonikus jelenetet, amikor az 1984-es, első Terminátor (Halálosztó) filmben megérkezik a jövőből anyaszült meztelenül a látszólag emberformájú robot, azaz Arnold Schwarzenegger. Az izomlány odalép a korlátokhoz, és letekint az esti kivilágításban ragyogó Los Angelesre. Hát, valahogy mi is úgy tekintettünk le a városra, mint Arnold, aki politikai karriert is befutott, 2003–2011 között Kalifornia republikánus kormányzójaként tevékenykedett. Egyébként a film harci robotját 2029-ből, vagyis mondhatni napjainkból küldték vissza a „rossz” gépek, s bizony Elon

Musk mesterséges intelligenciával felruházott, a minap bemutatott robotjai csaknem olyanok, mint amilyenek 1984-ben még csak a sci-fi világában léteztek.

A magasból leereszkedünk a híres városrész sűrűjébe, a Hollywood Boulevardra, hogy végigsétáljunk a Hollywoodi hírességek sétányán (Walk of Fame). Ujjongva fedeztük fel az elmúlt évszázad több ezer járdába épített csillagából azt a száznýt, akiket mi is ismertünk. Bár szívemhez mindenik közel állt, hiszen számtalan ikonikus jelenet torlódott emlékezetembe, most nem fogom felsorolni az összeset, csak azokat a magyar származásúakat, akikbe „belebotlottunk”, s akiknek szellemét ilyenformán szintén felidézhattuk: Joseph Szigeti (1892–1973), Johnny Weissmuller (1904–1984), Ernie Kovacs (1912–1962), Zsa Zsa Gabor (1917–2016), Eva Gabor (1919–1995), Mariska Hargitay (1964–).

A sugárúton ezek sétáltak, s közben mindenféle meghökkentő furcsaságot láttunk, olyat is, amit itt nem írhatok le, mert attól tartok, hogy leperegne a nyomdafesték az újságpírról. Láttunk szuperjárgányokat, vonuló „szelíd” motorosokat, a forgalmas négysávos út közepére kiefekvő, félig pucér narkóst, az LMBTQ közösség mindenik betűjéhez tartozót, és úgy általában a világ mindenféle rasszából és népéből származó extravagáns, totálisan excentrikus fazont. Mi csak egy romániai, erdélyi magyar család voltunk a tömegből, akik kíváncsian bámészkodtunk, s miközben a járdaszegélyen üldögélve kaptuk be amerikai

hotdogjainkat, erőt gyűjtöttünk a további sétákhoz, melyek során eljutotunk az Oscar-gálák otthonául szolgáló Dolby színházhoz, valamint a Grauman's Chinese Theatre – kínai pagodát mintázó – filmszínházhoz, amelynek egyik érdekessége, hogy az épület előtti téren számtalan híresség kéz-, illetve láblenyomata látható. A boulevardról az éjszakai mulatóhelyeiről híres Sunset Stripen autóztunk Nyugat-Hollywoodba, majd a Beverly Hillsben található Rodeo Drive-on kötöttünk ki. Itt megint úgy éreztük magunkat, mint akik egyáltalán nem illünk bele abba a világba. A világ egyik legdrágább bevásárlóutcájában ismerősek voltak ugyan a luxusvilágmarkák üzleteinek emblémái, de bemenni egyikbe sem mentünk, hiszen a 10 dolláros hátizsákjainkkal kissé ríktünk volna mondjuk a Saint Laurent üzlet sok ezer dolláros ridiküljei és egyéb aranyárú ruhái között. Maradtunk az elegáns utcán, és bámultuk a kerekeket csikorgató millió dolláros verdákat, s közben a fiamtól olyan, csak a felső tízezer számára elérhető autómárkák nevét tanultam meg, amelyekről korábban még csak nem is hallottam.

Hollywood további érdekességeket is tartogatott, de ezekről majd a következő részben.

Magyar színház Los Angelesben

Beszélgetés a gyémántdiplomás színésznővel

Olyan jóízűen tud mosolyogni, hogy hirtelenjében nem is találok a megfelelő jelzőt, amivel a Művészeti Egyetem napjának megünneplésére érkezett Öss Enikő, 60 éve végzett színművésznőt jellemezhetném. Van egyfajta huncut rácsodálkozás, vagányság, fiatalos jókedv abban, ahogy belenéz a világ szemébe. Meg is teheti, hiszen kisebb kitérővel a pályán töltött több mint fél évszázad után, volt iskolájától gyémántdiplomát vehetett át. Férjével, Varga Tiborral nem akárhol, a napfényes világvárosban, Los Angelesben őrizték és terjesztették a magyar szót a Thália Stúdió Los Angeles-i Magyar Színkörben.

Bodolai Gyöngyi

– Bár szokványos, de megkerülhetetlen a kérdés, hogy mi vonzott a színészet felé?

– Kolozsvári vagyok, és amióta az eszemet tudom, mindig színésznőnek készültem. Fekete Mihály és Senkálzky Endre készített fel a főiskolára. Két év után Budapestre mentem édesapámhoz, aki ott élt. Egy évet ott végeztem a főiskolán, de férjhez mentem, és visszatértünk Romániába, ahol bekerültem a harmadik évfolyamra.

– Melyik volt az első munkahe-lyed?

– Diplomaosztás után Nagyváradra kerültem, ahol minden szerepet eljátszottam, ami nekem való volt: Birit a Nem élhetek muzsikaszó nélkülben, X Zsuzsit a Harminchárom névtelen levélben, a felnőtt nőt Bernard Shaw A doktor dilemmája című darabjában, Inkent a Naplemente előtt című Ibsen-drámában, a tündért a Csongor és Tündében.

Partnereim voltak: Halasi Gyula, Cseke Sándor, Gábor József, Wellmann György, Hajdú Géza, a nemrég elhunyt Miske László és Varga Tibor, akihez az első férjemtől való elválásom után feleségül mentem, ami meghatározta életem második felét.

– A Ceaușescu-diktatúra kilátástalansága, a fenyegetettség nem sok jóval kecsegtette a romániai magyar színészeket.

– Annyira kilátástalannak éreztük a helyzetet, hogy 1977-ben az ország elhagyásáról döntöttünk,

holott tudtuk, hogy ez egyet jelent a színpadról való lemondással. 1977 szeptemberében elhagytuk Romániát, és a Rómában töltött négy hónap után megérkeztünk Los Angelesbe, ahol férjem testvére élt.

– A film fővárosában, feltételezem, hogy nem vártak tárt karokkal, jó szerepekkel.

– Mivel meg kellett élni, kozmetikusként helyezkedtem el, a férjem pincérként dolgozott. Idővel saját szalont nyitottam, vettünk egy házat, és az Úr gyors egymásutánban két fiúgyermekkel áldott meg. Felnőttek, Magyarországon végezték az egyetemet, ott is élnek, és két fiú meg egy gyönyörű lányunkával örvendeztetek meg, aki talán a nagymama nyomdokaiba lép.

– Kaliforniában hogyan sikerült visszatérni az eredeti mesterséghez?

– Egy este megszólalt a telefon, és Borvető János, az Operettszínház hajdani bonvivánja meghívott a Melinda szerepére a Bánk bánban, amit nem tudtam visszautasítani. Így kerültem be egy színjátszó körbe, ahol nagyon örvendtek, hogy végre két profi színész is van a csapatban. Előadtuk a Nem élhetek muzsikaszó nélkül című darabot, amit én rendeztem, és a férjem játszott Balázst. Ezzel meg is alakult a Thália Stúdió Los Angeles-i Magyar Színkör 1987-ben. Ezt követően minden évben egyszer-kétszer új magyar előadást rendeztünk, és a több mint 1200 férőhelyes termet megtöltötte a magyar közönség. A

Színháztörténeti Intézettől és a nagyváradai volt kollégáktól kaptuk az anyagot. Játsoztunk Móricz Zsigmond-, Molnár Ferenc-, Herczeg Ferenc-, Tabi László-, Zilahy Lajos-, Nóti Károly-, Örkény István-, Szép Ernő-szindarabot. Ezenkívül minden évben fontosnak tartottuk a nemzeti ünnepekről való megemlékezést: március 15-re, augusztus 20-ra, július 4-re, a szomorú emlékü Trianonra, és felidéztük 1956 emlékét is.

– Miért lett vége?

– Már a 20. előadásra készülünk, amikor férjem, színpadi part-

nerem, Varga Tibor 2006-ban váratlanul meghalt. Egyedül maradtam, de még öt előadást megrendeztem. Sokkal nehezebb volt, hiszen minden az én vállamra hárult: darabválasztás, szereplők kiválasztása, díszlettervezés, kosztümök, hirdetés, jegyeladás, színházbérlés. Előfordult, hogy a díszletet szállító teherautót is én vezettem. Két előadást már Magyarországról rendeztem, és így jutottunk el a 25. évfordulóig.

– Mi volt a legnagyobb elégtétel hosszú pályád során?

– A legnagyobb örömet az jelen-

tette, hogy a magyar szót, a magyar kultúrát vihettem az embereknek. Az elismerés nem maradt el. Számtalan köszönőlevél, elismerő oklevét tanúskodik arról, hogy milyen hasznos, nemzetet megőrző munkát végeztünk. Magyar állami kitüntetést többször vehettünk át, 2021-ben a Magyar Arany Érdemkeresztet, a Los Angelesben és környékén diaszpórában élő magyarság megmaradását, a magyar színházi hagyományok továbbadásával szolgáló művészi tevékenységem elismeréseként.

– Honnan kaptad az indítatást a színházszervezői szerep betöltéséhez?

– Volt tanárim a Szentgyörgyi István Színművészeti Főiskolán úgy tanítottak, hogy nemcsak színészmesterséget, hanem hitet és kitartást adtak a magyar kultúra szolgálatában. Erdélyben színésznek lenni nem show business, hanem megtisztelő hivatás és felelősség. Ezt a felelősséget vittük magunkkal Amerikába, hogy végvári szolgálatként minőségi irodalmi alkotásokkal és színdarabokkal, nemzeti ünnepeink méltó megünneplésével fenntartsuk a magyar kultúrát a Los Angeles-i magyarok körében.

– Hogyan alakult a továbbiakban az életed?

– Visszatértem Magyarországra, és megírtam az életem és színházam történetét.

Mivel színház nélkül élni éppen csak lehet, de nem érdemes, bekapcsolódtam az erdélyi Marosvécsi Kemény Alapítvány mozgalmába, és tíz éven keresztül szerkesztettem és rendeztem a helikoni írókról szóló, évente sorra kerülő előadásokat. Ennek a sorozatnak vége lett, és én feladat nélkül maradtam.

– Milyen érzés volt átvenni a gyémántdiplomát?

– Hála és köszönet, hogy ránk gondoltak, és 60 évvel ezelőtt jó úton indítottak el.

A Jégvarázs című musicalt mutatja be ősszel a Madách Színház

Szirtes Tamás, a Madách Színház igazgatója (a jobb oldali képen) a Jégvarázs című musical őszi bemutatójáról tartott sajtótájékoztatót a darab szereplőivel és alkotóival Budapesten, a Madách Stúdióban 2025. április 22-én. A színház a Jégvarázs című Broadway-musicalt szeptember 19-én, 20-án és 21-én hármas szereposztásban mutatja be, Szirtes Tamás rendezésében.

A történet a szeretet és az elfogadás erejéről szól – mondta Szirtes Tamás igazgató a produkció keddi budapesti sajtótájékoztatóján, kiemelve: családi darabról van szó, amely mindenkinek teljes értékű él-

ményt ad. Felidézte: Andersen meséje alapján 2013-ban készült el a Disney nagy sikerű animációs filmje Jégvarázs címmel. A műből 2017-ben született színpadi musical, amely végigjárta a világ zenés színpadait. A rendező kiemelte: nagy női történetről van szó, amelynek főhőse két lány, egy testvérpár. A történet a különbözőzésről szól, arról, hogy valaki rádöbben a saját tehetségére, az erejére, és rájön arra, hogy neki abban kell igazán jelentősnek lennie, és azzal kell megbé-külnie. Ebben a darabban a megváltást nem egy nagy romantikus szerelem hozza, hanem két testvér egymásra találása –

hangsúlyozta a rendező, hozzátéve: sokat beszél a darab a lemondásról, az önfeladásról, olyan, gyerekkorban elinduló belső fejlődési problémákat érint, amelyekkel mindenki megküzd. Mint mondta, a darab tele van megfajtott, eljátszandó dologgal, a musicalek sorában ritka a komplexitása. Káprázatos a zenéje, egyszerűek a karakterek, köztük Olaf és Sven, és nagy emberi átváltozásokat mutat be – emelte ki. A darab szöveggönyvét Jennifer Lee írta, Galambos Attila és Sente Vajk fordításában játsszák. A színpadi műhöz a film nagy dalai, köztük a Legyen hó című sláger mellé a Kristen Anderson-Lopez és Robert Lopez zeneszerzőpáros további dalokat is írt. Az igazgató elmondta: Anna szerepét Gadó Anita, Hien és Kardffy Aisha, míg Elsát Arany Tímea, Muri Enikő és Zámbo Brigitta formálja meg. Olafot Santa László, Serbán Attila és Szemenyei János alakítja, Kristoffként Borbély Richárd, Ekanem Bálint Emota és Szaszák Zsolt, Hansként Jenővári Miklós, Solti Ádám és Tóth Dominik lesz látható. Mellettük a darabban fontos szerepet játszik Galbenisz Tomasz, Mező Zoltán és Sándor Dávid, valamint Baksa András és Csiszár István is.

Az előadás kreatív csapatát bemutatva a rendező kiemelte: az elő-

adás koreográfusa Tihanyi Ákos, a darab zenei vezetői Kocsák Tibor és Köteles Géza, a díszlet- és animációtervező Vízvárdi András. A jelmeztervező Rományi Nóra, a bábtervező Hoffer Károly és Sári

Miklós, a bábmozgás Pethő Gergő munkája. A produkció világítástervezője Madarász János, hangmérnöke Farsang Áron és Póczak Bence, a szcenikus Szűcsborús János. (MTI)

Fotók: MTI/Kocsis Zoltán

Az asztrológus gondolatai

Mottó: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Tóth Sándor

Kedves Olvasók!

Idén április 20-tól május 20-ig tartózkodik a Nap a Bika jegyében. A tavasz közepébe léptünk. Mifélelénk ez a periódus a termékenység szimbólumait hordozza. A gyönyörű virágos rétek, az erdők élénk színei boldogságot, örömet és életszeretetet sugároznak. A Bika jegyéhez kötődő analógiák között kiemelt szerepe van a biztonságkeresésnek. Az állatvilág többnyire a fizikai szintű biztonságra törekszik, amit ösztönei segítségével terem meg. A létfenntartáshoz alapvetően a táplálkozás és a fajfenntartás kap kiemelt szerepet. Az embernél ugyanez megtalálható, hiszen enni, inni, szeretkezni szükséges és kellemes. Mindenkinek van egy tanult mintája arról, hogy mi az, aminek birtoklása ad egyfajta anyagi biztonságot. Mivel társas, közösségi lény az ember, annak ellenére, hogy a virtuális világ az elmagányosodáshoz ad segítséget, megjelenik az érzelmi biztonság igénye is. Ha a családjunk, barátaink, munkatársaink szeretnek, akkor egyfajta lelki stabilitást érzünk. Sok esetben ez a viselkedésünk mozgatórugója, innen is eredeztethető az alkalmazkodásunk a társadalmi normákhoz és erkölchöz. Az előbbieket a törvények garantálják, melyek betartatásáért a mindenkori állam a felelős. Az erkölcsi normák egy

teljesen más kategóriát képeznek, és azt tapasztaljuk, hogy Nyugaton teljesen fellazultak. A szabadságjogok annyira közelítik a határtalanságot, hogy átfordultak szabadsosságba. Közel- és Távol-Keleten nem ez a helyzet, vannak országok, ahol súlyos törvénysértésnek számít az, ami mifelénk csak a konzervatívabb idős generációnak szúr szemet.

Ugyanakkor tisztában kell lennünk azzal, hogy a biztonság fogalma csak egy illúzió a sok közül. Amikor egy negatív sorseseemény bekövetkezik, pillanatok alatt felborulhat a biztonságba vetett hitünk. Erről azok tudnának mesélni, akik csalók áldozataivá váltak, vagy akiknek a bank elárverezte a lakását, mert nem tudták törleszteni a jelzáloghitelt. Az érzelmi biztonság elvesztéséről az a sok tízmillió ember mesélhetne, akit elhagyott a férje, felesége, szerelme, vagy aki elvesztette a szüleit, gyerekeit, családtagjait, barátait. Az emberek nagy része kötődik, ami tulajdonképpen ragaszkodás, birtoklás. Valósággal sajátunknak tekintjük azokat, akik „hozzánk tartoznak”. A buddhista tanok felhívják a figyelmünket arra többek között, hogy a boldogtalanság forrásai a vágyaink és a ragaszkodásunk. A vágyainkat csak pillanatokra tudjuk kielégíteni. A vágyak újabb vágyakat szülnek, és mindet lehetetlen kielégíteni. Ha valami után sóvárgunk, az biztosan megakadályoz abban, hogy annak örülhessünk, amink van. Vajon miért vagyunk képtelenek huzamosabb ideig

örülni annak, ami a miénk, vagy annak, ami történt velünk? Olyan, mintha a boldogságot egy lyukas zsákba tennénk, amiből folyamatosan kicsorog.

A világban zajló események: járványok, háborúk, gazdasági válságok, folyamatos infláció pontosan a vágyott stabilitást torpedózzák meg. Az, hogy a háttérhatalom generálja az eseményeket, már nem összeesküvés-elmélet, hanem a saját bőrünkön tapasztalt gyakorlat.

A Bika szellemi szinten „a hit őrzője”. Csak ahhoz a hithez érdemes ragaszkodni, ami megtartja az embert a legsötétebb óráiban is. Fizikai szinten a megoldás: anyagiakat teremteni azért, hogy a család, a rokonság, a közösség felvirágozzék. A baj ott kezdődik, amikor valaki csak magára gondol. Amikor a cél a szerzés, birtoklás, megtartás mindenáron. Ott belül mindenki tisztában van azzal, hogy semmi sem a mienk, csak ideig-óráig. Mindent csak kölcsönkaptunk, még a testünket is, amit le kell tennünk, ha út az utolsó óra. Egy elpusztíthatatlan, örökké élő lélekmagocska vagyunk az enyészet irányába haladó testünk legmélyén.

Húsvét az isteni áldozathozatal, a szenvedés, halál és feltámadás ünnepe. Minden évben szembesülünk Jézus Krisztussá válásának legmélyebb tanításával.

Vigyázzanak magukra és egymásra!

Véleményeiket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Epilepsziás rohamok rágócsontoktól

Olyan, marhabőrből készült rágócsontok okoztak tavaly mérgezéses tüneteket házi kedvenceknél, amelyek nagyobb mennyiségben tartalmaztak idegmérget. Ez a szervezetben a kreatinin lebomlásából, illetve az állati eredetű termékek gyártása során oxidációs folyamatokból származott.

Szer Pálosy Piroska

A Magyarországon, Németországban, Finnországban, Belgiumban és Svájcban is előforduló esetek kapcsán kérdeztük dr. Pálosi Csabát, a Noé Bárkája kisállatklinika vezetőjét, hogy Maros megyében előfordult-e a rágócsonthoz köthető mérgezéses eset. Mint megtudtuk, rendelőkükben egy esetben volt erős gyanú (hányás és hasmenés), de három napig tartó tüneti kezeléssel (infúzió, hányáscsillapító infúzióban, szigorú diéta) kigyógyították a kutyát. Egy marosvásárhelyi áruházban vásárolt jutalomfalatra gyanakszanak, a rágócsont vegyi összetételét azonban nem ellenőrizték.

A szakember szerint úgy tűnik, sikerült felderíteni a tavaly ősszel tömegesen jelentkező, rágócsontokhoz köthető mérgezéses esetek hátterét. Az idegrendszeri tünetekkel és súlyos hallucinációkkal járó tünetegyüttesért felelős méréganyagot végül Schleswig-Holstein egyik laboratóriumában kimutatták, éspedig azt, hogy a szennyezett rágócsontok nagyobb mennyiségben tartalmaztak egy metil-guanidin nevű idegmérget. Ez az anyag a

szervezetben a kreatinin lebomlásával, illetve az állati eredetű termékek gyártása során oxidációs folyamatok következményeként keletkezik. Egyébként a metil-guanidin a krónikus veseelégtelenségben szenvedő állatok szervezetében is felhalmozódik, és ez felelős a végső stádiumban lévő beteg egyedeknél megfigyelt idegrendszeri tünetek (nyugtalan-ság, remegés, görcsrohamok) kialakulásáért is.

Thomas Jeffersonnak, az USA harmadik elnökének kissé optimista nézetét tükröző szenteciáját idézzük a rejtvény főсораiban.	1.	FRANCIA VÁROS	M. CRISTO BÖRTÖNE FELTETT SZÁNDÉK	CGS ENERGIA-EGYSÉG	RÓMAI 51	A NÍLUS FORRÁSA-TAVA	KERESZTÜL ÉNEKEK ... (A BIBLIA RÉSZE)	... ÉS A DE-TEKTÍVEK (KÁSTNER-REGÉNY)	... VEGAS (KASZINÓ-VÁROS)	NÉMET SZEMÉLY-NÉVMÁS	NÉPES ÁZSIAI ÁLLAM	A HÉLIUM VEGYJELE ÚJZÉLANDI ÓSLAKÓ	VAJDASÁGI ÍRÓ (NÁNDOR)	VÉG (ANGOL)		RUHA-DARAB
	H															G
	RAKATLANI			HASAD A TŐ JEGE MUTATÓ SZÓ			... CALLAS (SZOPRÁN) HIRTELEN HÚZ					NÉMET NŐI NÉV RENDEZŐ (DINO)				
	HIERARCHIA FOKOZAT				VILNIUS FOLYÓJA					NÉP (OROSZ) RÉGI APRÓPÉNZ					NÉMET AUTÓJEL TÖRZSI JELVÉNY	
2.	I	VILÁG-NYELV	CSEREMISZ ÁLLAT (NÉMET)		AFR. DÖG-ÉVŐ ÁLLAT HIVATALI MUNKAHELY				A. TOLSZTOJ MÉRNÖKE BOLEK PÁRJA					MAGATOK ... KRÖGER (TH. MANN REGÉNYE)		
OROSZ NŐI NÉV					LEKVÁR USA-TAGÁLLAM		... GROS (NAGYBAN) PARIPA		SKÁLAHANG ... JOHN (ÉNEKES)		SZINTÉN BANK-BETÉTI		TARTÓ PÁRATLAN NYÍLI			
DALMÁCIAI VÁROS		OSZTRÁK VIDÉK KOHÓ-TERMÉK					ROM. KÖNYV-KIADÓ GÓZON ... (SZÍNÉSZ)				VÁRPALOTA RÉSZE USA ÍRÓNÓ (JOYCE C.)					
ÜGYNÖK				TÁRGY, MUNKA BORUS HANGULAT			D. AM. FÜ-VES PUSZTA ANNÁL LEN-TEBBRE					SPANYOL NŐI NÉV TURANDOT KÉRŐJE				
A HEGY LEVE			GÁTBA ÜT-KÖZŐ ... CAPONE (GENGSZTER)			ANGOL REN-DEZŐ (PETER) SZÉLÉN TALÁL!					AKKOR INDUL! A VITA LÉNYEGE		LÁM ALÁ			
BELETLENI SÓHAJ			HAWAII KÖSZÖNÉS FUNDAMEN-TUM			PUSZTAI MADÁR ... ÁLDA (SZÍNÉSZ)				... CALVINO (OL. ÍRÓ) TÁPLÁL					EGYETLE-NEM! ÚT A HEGYBEN	
		J. WAYNE FILMJE ARAB NŐI NÉV			EDGAR ... POE MŰSZAKI KATONA				ATTILA NÉV-VÁLTOZATA NÉLKÜLÖZ-ZES						VÉRCSO-PORT BUKARESTI FILMSTUDIO	
MIND 8ANGOL)			KNOCK OUT (RÖV.) MAGYAROS DAL		AZ ULÉMA FEJE! MŰ (LATIN)		BEFALÓ! NÉLKÜL (LATIN)		IGEKÉPZŐ CSAVAROS ESZÜ SZÉKELY		FRANCIA RT. ... IRA (HA-RAG NÉL-KÜL, LATIN)		ANGOL SÓRFÉLE GÁRDONYI-SZINDARAB			
A GRÓF INASA A VICCBEN			AZ ELSŐ SA-TOR NÉGYZ. EGY SZAVA SZLOVÁK				NŐI NÉV (JAN. 21.) APRÓ					ISZTAMBULI GÖR. NEGYED LATIN KET-TŐS BETŰ				
AZ ELSŐ BELGA KIRÁLY				VAK-RÉMÜLET A NIKKEL VEGYJELE				RÓMA TENGERI KIKÖTŐJE LATIN CSONT					RÉGI FAJTÓS JÁTÉK PASCAL (RÖV.)			
		HANGSZÍN KILO (RÖV.)				MITOL. NŐ (GYEREKEIT MEGÖLTÉK) EZT!					RITKA FÉRFINÉV (MÁJ. 16.) EZER!					
VÍZI ÁLLAT	N											GABONÁT BETAKARÍT				L.N.J.

Április 10-i rejtvényünk megfejtése: A műalkotás a természetnek valamely egyéniségen át szemlélt része.

„Hídépítők” munkájának elismerése

Átadták a kiváló közművelői okleveleket

Kilyén Ilka színművész nő köszöntötte április 15-én este a Kultúrpalota kistermében összegyűlt közönséget az EMKE megyei szervezetének díjátadó ünnepségén, amelynek hangulatát zenei nyitányként a Fagyöngy citerazenekar előadása teremtette meg. A Fazakas Ildikó vezette, többszörösen díjazott együttest Bőr Gyula vezényelte, aki citerára alkalmazta Kodály Zoltán Kállai kettőjét.

Bodolai Gyöngyi

„Erdély földjén messzi múltba gyökerező gazdag hagyománya van a cselekvő művelődésnek, a sorskérdésekkel történő szembenézés iránti fogékonyságnak. Ilyen szellemben kíván eleget tenni hivatásának a 140 évvel ezelőtt megalakított EMKE (Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület) is, az új idők szükségleteihez igazodva. 2008 óta az EMKE Országos Elnökségének kezdeményezésére április 12-e az erdélyi magyar közművelődés napja” – hangzott el a szervezet történetét ismertető dr. Ábrám Zoltán egyetemi tanár, az EMKE területi alelnökének nyitóbeszédében. Köszönetet mondott a közművelődést szolgáló kultúrembereknek, az EMKE jelszávának jegyében cselekvő kitarató szervezőknek: „Ki a köznek él, annak élni érdemes!”. Hozzátette, hogy az EMKE országos szervezetének idei díjazottjai között megyénkbeli Barabás László néprajzkutató, szakíró, tanár szerepel, akit a Bányai János-díjjal tüntettek ki.

Maros megye sokszínű valóságában a közművelődés sokkal több, mint intézmények vagy programok sora. Inkább egyfajta belső iránytű, hivatás, amely segít hidakat építeni. „Mert hidakra van szükségünk a múlt értékei és a jövő kihívásai között, hidakra emberek, generációk és látásmódok, és hidakra az egymástól néha elszigetelődő közösségek között” – hangzott el Kovács János, az EMKE Maros megyei szervezete elnökének beszédében. Meg kell találni a módját a valódi közösségek építésének a digitális térben is, a fiatalok megszólításának, az együttműködésnek és a hálózatépítésnek. „Akkor leszünk igazán erősek, ha mindannyian nemcsak fogyasztói, hanem aktív alakítói is vagyunk közösségi életünknek. Ha merünk kérdezni, kezdeményezni, részt venni, együttműködni” – hívta fel a figyelmet a tenivalókra, és gratulált az est díjazottjainak.

Jó az, ha megállunk egy pillanatra, és köszönetet tudunk mondani, elismeréssel adózunk mindazoknak, akik éveken át dolgoztak értünk, és akik elismerésképpen ma kiváló közművelői elismerésben és mecénási oklevélben fognak részesülni – hangsúlyozta a műsorvezető Kilyén Ilka, aki az első kitüntetett, Názán Olga kitarató, értékes tevékenységét méltatta. A tősgyökeres kolozsvári Názán Olga műszaki végzettsége ellenére elkötelezetten a humán tevékenységeknek szentelte szabadidejét, nyugdíjazása után pedig minden idejét. A fordulatot követően 1990-ben gyermekfoglalkozást szervezett Kuckó néven, amely nagy népszerűsége tett szert, tanítványai több országos vetélkedőn értek el sikereket, és színvonalas műsorokat szolgáltattak

az RTV Magyar Adásának. Az 1991-ben újjáalakult kolozsvári EMKE alelnöke, majd ügyvezető elnöke volt. Több száz résztvevővel diákvetélkedőket szervezett, szoros kapcsolatba lépve a magyarországi nagyvárosokkal. 1999-ben költözött Marosvásárhelyre, ahol technikai-informatikai munkakörben dolgozott az orvosi egyetemen. Folytatta a testvérvárosi települések diákjai közötti vetélkedőket a „ki tud többet a másik városáról” témával, igaz baráti kapcsolatok kialakulásán munkálkodva Kecskeméttel, Zalaegerszeggel, Bajával mint Vásárhely testvérvárosaival. Tevékenységei, megvalósult tervei egyszerre hagyományőrzőek, és napjaink követelményeihez igazodnak. Tagja, alelnöke, majd elnöke lett a Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesületnek, ahol a nagyszerű csapattal szinte heti rendszerességgel valamilyen tevékenységet szerveznek, amelyek a közművelődést, a nemzeti öazonosság megőrzését, magunk gazdagítását szolgálják: illemtanórák, vers-, mesemondó vetélkedők, pedagógus önképzőkörök, toronykoncertek, leckehangversenyek, vártemplomi orgonaeltek, híres asszonyokról való emlékestek, kegyeleti emlékeink gondozása, egyházi ünnepekre való ráhangolódás, nevezetes személyiségeinkre való megemlékezés, húsvéti tojásfestés, nyári gyermektáborok szervezése, kirándulások, kézművesvásárok, jótékonykodás, a jó hangulatú Zsuzsanna-bál, rengeteg munka, amit néhány asszony végez az önkéntesség jegyében. Az egyesület elnyerte a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal Pro cultura kitüntetését. Názán Olga legfontosabb díjai: Az emberért (Pécs), a Magyar Kultúra Lovagja és az Ezüsfenyő díj, amelyekkel kitaratását, elkötelezettségét, csapatépítő tevékenységét, Marosvásárhely és magyarsága iránti szeretetét ismerik el, miközben kultúránk, értékeink iránti büszkeségre tanítanak – hangzott el többek között a méltatásban. A kitüntetést az országos alelnök és a megyei szervezet elnöke adta át, majd az ünnepelt mondott köszönetet, hangsúlyozva, hogy csapatban dolgozott, és két nagyon lelkes társát ajánlotta jövőbeli elismerésre.

A másik kitüntetett, Kelemen Ferenc koreográfus, művészeti író, rádiós újságíró méltatását Sármási-Bocskai János rádiós kolléga írta, aki munkahelyi okok miatt nem lehetett jelen, ezért a méltatást dr. Ábrám Zoltán alelnök olvasta fel.

A marosvásárhelyi születésű (1944) Kelemen Ferenc magyar nyelv és irodalom szakot végzett, tanárként két éven át a Székely Népi Együttes táncosa volt, valamint Népi Művészeti Iskolában tánctanár, majd az Egyetemisták Művelődési Házának művészeti irányítója lett, és közben mozgásművészeti

Balról jobbra: Kilyén Ilka, dr. Ábrám Zoltán, Kiss Ildikó, Fazakas Ildikó, Názán Olga, Kovács János

Fotó: Bodolai Gyöngyi

kollégiumokat tartott a Szentgyörgyi István Színművészeti Főiskolán.

A főiskolások táncegyüttesével, amelyet 1967-ben alapított, számos országos díjat és helyezést nyert. Felkérésre több színházi előadás koreográfiáját készítette el Marosvásárhelyen és Székelyudvarhelyen, több előadást az ő közreműködésével mutattak be. Az RTV számára is filmkoreográfiákat készített (Régi erdélyi énekek és táncok, Vajdahunyadi várjátékok, az enyedi Bethlen Gábor Kollégiumról készített Mondod-e még?), továbbá a Kaláka című műsor első két adásában is koreográfiai szakértőként vett részt. Szervezői és irányítói munkássága nyomán hagyományőrző népi együttesek alakultak Szentgericén, Székelykálban és Magyardellőn. Éveken át rendszeresen írt folyóiratok, újságok hasábjain, 1970-től a Marosvásárhelyi Rádió, majd nyugdíjazása előtt néhány évet a Bukaresti Rádió munkatársa volt.

Égész életében tanított, értéket őrzött, próbálta a fiatalság lelkében elültetni a népi értékek iránti fogékonyságot, szolgálni a közművelődést. Nyugdíjasként Borszék művelődési életének a fellendítésén dolgozik, és hagyatékát rendezzi.

Égészégi okok miatt nem lehetett jelen, ezért írásban mondott köszönetet a rangos elismerésért:

„A mozdulatok bűvöletét újra átélni, majd örömforrásként gyakorolni gyönyörű kihívást jelent. Ezért érzem én is, hogy a tánc a mozdulatok költészetét is jelenti, mert aki szeret és tud táncolni, az rossz ember nem lehet, tartja a régi bölcsesség” – írta, és minden tánc kedvelőnek, az erdélyi kultúra napszámosainak türelmet és kitartást kívánt. Majd Gárdonyi Géza intelmeivel fejezte be köszönetét, és kívánt áldott húsvéti ünnepet: „Légy az, akiből árad a nyugalom, légy az, akire nem hat a hatalom. Nyújtsd oda, hol kéri a

kezedet. S menj oda, ahol fázik a szeretet”.

Az évente átadott szakmai, kulturális elismerésen kívül egy ideje a támogatóknak, vállalkozóknak is megköszönik a közművelődésben elért szép eredményeket, akik önzetlen segíteni akarásukkal könnyebbé teszik az előrehaladást, a tervezett megvalósításokat. Az idén két személy részesült kitüntetésben, akik az EMKE Maros megyei szervezetének a pénzügyi, valamint cenzori elszámoltatását végezték, és az EMKE szerény anyagi lehetőségei közepette az átláthatóságot biztosították. Bokros teendői közepette Kiss Ildikó közgazdász számos Maros megyei egyesület és alapítvány pénzügyi, gazdasági felügyelete mellett az EMKE-ét is vállalta. Tódor-Soó Ignác közgazdász, aki nyolc éven át volt tagja a Romániai Cégfelszámoló Országos Egyesülete vezetőtanácsának, és jelenleg az egyesület Maros megyei egységének az elnöke, minden év elején elkészítette az EMKE Maros megyei szervezetének a cenzori jelentését. A mecénási oklevelet Kiss Ildikó vette át, Tódor-Soó Ignác nem tudott jelen lenni. Áldozatkész munkájukat megköszönve dr. Ábrám Zoltán az EMKE jelszavát idézte: „Ki a köznek él, annak élni érdemes”. Az elismerő oklevelek kiosztása között három marosvásárhelyi tehetséges fiatal szavalata és éneke bizonyította a közönségnek, hogy van utánpótlás. Tamási Csenge, a Bolyai Líceumhoz tartozó római katolikus teológiai líceum XI. osztályos diákja Kányádi Sándor Fekete-piros című versét szavalta. Ferenczi Attila, a Marosvásárhelyi Művészeti Főgimnázium kilencedik osztályos diákja két népdalt énekelt Bartók Béla feldolgozásában, a XI. osztályos Pap Dániel Kodály Zoltán Hány János című daljátékából a Toborzót adta elő. A két tehetséges diákot zongorán Demeter Csaba kíséerte, felkészítő tanáruk Tróznér Kincső.

Rendkívüli eredmények születtek az országos vallás tantárgyversenyen

Nagyváradon szervezték meg a protestáns felekezeti diákok országos tantárgyversenyét. Maros megyéből 30 diák kiegészített csapattal vett részt a megméretésen, ugyanis 18 visszaosztott helyet kaptak más megyéktől, ahonnan valamilyen okból nem vettek részt az olimpián.

Mezey Sarolta

A diákok 12 kategóriában mérték össze tudásukat, az V-VIII., a IX-XII. osztályosok és a IX-XII. teológiai osztályok képviselőit. A részt vevő 30 diák közül 24-en részesültek valamilyen díjban. A tantárgyverseny idején mottója: „Krisztus beszéde lakjék bennetek gazdagon úgy, hogy tanítsátok egymást teljes bölcsességgel!” (Kolossé 3:16).

– Nagyon jól megszervezett tantárgyverseny volt, maga a város is nagyon szép. Úgy alakították a programot, hogy a résztvevők betekintést nyerjenek az ottani református tanintézményekbe. Voltunk az egyetemen, a Lorántffy Zsuzsanna

Református Gimnáziumban, a díjkiosztó pedig a nagyváradi-újvárosi református templomban volt. A diákok megismerehették Nagyvárad nevezetességeit. Nagyon szép és élménydús volt a városlátogatás, megnéztük a várat, a főteret, a Fekete Sas palotát, s ezek mind maradandó élmények a diákjaink számára.

A Maros megyeiek nagyon erős mezőnyben rendkívüli eredményekkel fejezték be a versenyt. A diákok nagyon jó bibliaismeretről tettek tanúbizonyságot, és nagyon szép bizonyosságtételek születtek – tájékoztatót Zalányi Erzsébet, a Marosvásárhelyi Református Kollégium vallás tanára.

A protestáns vallás tantárgyversenyen első díjat nyert Pap Ingrid Abigél, a búzásbesenyői Dósa Dániel Általános Iskola VII. osztályos diákja, felkészítője Kedei Réka Rita; Máté Tilda, a balavásári Török János Általános Iskola VIII. osztályos diákja, felkészítője Domokos Honorea; Fodor Orsolya, a Marosvásárhelyi Református Kollégium IX. osztályos di-

ákja, Sükösd Rebeka, a Marosvásárhelyi Református Kollégium X. osztályos diákja, Veress Balázs-Zoltán, a Marosvásárhelyi Református Kollégium XII. osztályos diákja, mindketten teológiai osztályba járnak. Utóbbi három diák felkészítő tanára Enyedi Csaba Márton.

Második díjban részesült az V. osztályos Berecki Sarolta, a Marosvásárhelyi Református Kollégium diákja, felkészítője Zalányi Erzsébet; Mózes Edina és Göndör Zselyke, a marossárpataki Adorjáni Károly Általános Iskola diákjai, felkészítő tanárunk Fazakas Imola Erzsébet; Belényesi Tímea Brigitta, Kolcsár Kata, Nagy Csaba László, a Marosvásárhelyi Református Kollégium diákjai és Pap Noémi-Emese, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum diákja, felkészítő tanára Kovács Judit. Harmadik helyezést ért el Mózes Hanna Rebeka, a marossárpataki Adorjáni Károly Általános Iskola diákja, Lukács Hunor, a Marosvásárhelyi Református Kollégium diákja és Kiss Patrik Attila, a Református Kollégium diákja.

Röviden

* A címvédő Paks jutott be elsőként a labdarúgó Magyar Kupa fináléjába, miután a kedd esti elődöntőben 2-1-re legyőzte a vendég Zalaegerszeget. A másik elődöntőben, tegnap este 9-től (lapzártánk után) a Ferencváros és az MTK találkozott. A döntőt május 14-én a Puskás Ferenc Stadionban rendezik.

* Ma rendezik a labdarúgó-Románia-kupa elődöntős párharcainak második mérkőzését: a Kolozsvári CFR 1907 az FCV Farulc fogadja este fél 9-től. A találkozót a DigiSport és a Prima Sport televízió élőben közvetíti. A lapzártánk után befejeződött tegnapi első meccsen a Hermannstadt a Rapiddal mérte össze erejét.

* Sallai Roland két gólt szerzett, csapata, a Galatasaray bejutott a labdarúgó Török Kupa döntőjébe, miután kedden 5-1-re nyert a Konyaspor vendégeként az elődöntőben. A 27 éves szélső jobbhátvédként kapott lehetőséget az isztambuli együttes kezdőcsapatában, és a 47., valamint az 55. percben volt eredményes. A Galatasaray már a féldőben 2-0-ra vezetett, Sallai a csapat harmadik és negyedik gólját szerezte, a kettő között a Konyaspornak összejött a szépítő találat. A magyar válogatott futballista végigjátszotta a mérkőzést. A mai, másik elődöntőben a Trabzonspor és a Göztepe találkozik.

* Sallói Dánielt választották a forduló legjobbjának az észak-amerikai profi labdarúgó-bajnokságban (MLS). A Sporting Kansas City 28 éves magyar támadója két találat mellett gólpasszt is adott a San Jose Earthquakes otthonában 5-3-ra megnyert találkozón, amelyen az MLS honlapja szerint eddigi legjobb teljesítményét nyújtotta a klubjában. A forduló legjobbjának másodsor választották Sallóit, aki a 2021-es idényben is kiérdemelte az ismerést.

* Sikeres térdműtéten esett át Kalmár Zsolt, a Fehérvár FC labdarúgója. A 29 éves, 36-szoros magyar válogatott futballista 2023 novemberében sérült meg súlyosan, ezért nemcsak az előző

Elsőként a címvédő jutott be a Magyar Kupa döntőjébe

Fotó: Paksi FC

idény jelentős részét, de a mostani elejét is kihagyta. Ebben a bajnokságban először szeptemberben, az NB I 7. fordulójában, a Puskás Akadémia ellen lépett pályára. Ezt követően főként cserként beállva segítette a Fehérvárt, ám márciusban, a Kecskemét ellen ismét megsérült, emiatt operálni kellett. Azt egyelőre nem közölték, hogy a válogatott játékos mikor térhet vissza.

* A vízilabda Bajnokok Ligája negyeddöntős körének 5. fordulójában a címvédő FTC-Telekom Waterpolo 15-11-re legyőzte a vendég Savonát, ezzel biztosította helyét a sorozat négyes döntőjében, a május 14-ei, Nagyvárad elleni utolsó mérkőzés eredményétől függetlenül. A Körös-parti város csapata kedden hazai medencében 14-8-ra kikapott a Barcelonetától, így továbbra is nyeretlen a B csoportban. A máltai Final Fourt május 30. és június 1. között rendezik.

Két új Balkán-bajnok Marosvásárhelyről

Két Balkán-bajnoki címet nyertek a marosvásárhelyi terepkerékpárosok. A Peak Performance sportolói közül a Temesvár melletti Lacuri Cornești-en tartott Cross Duatlon versenyen Kovács Szabolcs megnyerte az elit kategóriát, míg tanítványa, Bartha Milán a serdülők mezőnyében lett első.

A Trikids román kupa fordulóján is taroltak: Vass Máté aranyérmes lett a 11-12 évesek korosztályában, Szász Enikő és Sántha Áron ezüst-, míg Vass Lili, Vass Ábel és Sántha Csaba bronzérmet szereztek. Több versenyző ugyanakkor dobogóközeli helyezéssel zárt.

Megyei eredmények

4. liga, II. értékcsoport, 17. forduló: Görgénysóakna – Hadrév 3-0 (játék nélkül), Dedrád – Mezőpagocsa 2-4, Mezőceked – Nyárádkarácsoni Szikra 5-0, Gernyeszeg – Alsóidecs 1-1, Mezőgerebenes – Mezőtóhát 4-2, Kerelőszentpál – Bátos 2-0. **Az élcsoport:** 1. Görgénysóakna 37 pont, 2. Mezőceked 37, 3. Bátos 34.

* **Francia Ligue 1, 29. forduló:** Nantes – Paris St. Germain 1-1, St. Etienne – Lyon 2-1, Nice – Angers 2-1, Lille – Auxerre 3-1, Paris St. Germain – Le Havre 2-1, Olympique Marseille – Montpellier HSC 5-1, Reims – Toulouse 1-0, AS Monaco – Strasbourg 0-0, Brest – Lens 1-3, Stade Rennes – Nantes 2-1. **Az élcsoport:** 1. Paris St. Germain 78 pont, 2. Olympique Marseille 55, 3. AS Monaco 54.

Európai focikörkép

* **Angol Premier Liga, 29. forduló:** Newcastle United – Crystal Palace 5-0; **33. forduló:** Aston Villa – Newcastle United 4-1, Brentford – Brighton & Hove Albion 4-2, Crystal Palace – Bournemouth 0-0, Everton – Manchester City 0-2, Fulham – Chelsea 1-2, Ipswich – Arsenal 0-4, Leicester – Liverpool 0-1, Manchester United – Wolverhampton 0-1, Tottenham – Nottingham Forest 1-2, West Ham United – Southampton 1-1; **34. forduló:** Manchester City – Aston Villa 2-1. **Az élcsoport:** 1. Liverpool 79 pont, 2. Arsenal 66, 3. Manchester City 61.

* **Spanyol La Liga, 32. forduló:** Girona – Betis 1-3, Sevilla – Alavés 1-1, Villarreal – Real Sociedad 2-2, Rayo Vallecano – Valencia 1-1, Mallorca – Leganés 0-0, Real Madrid – Athletic Bilbao 1-0, Valladolid – Osasuna 2-3, Las Palmas – Atlético Madrid 1-0, FC Barcelona – Celta Vigo 4-3, Espa-

nyol – Getafe 1-0; **33. forduló:** FC Barcelona – Mallorca 1-0, Valencia – Espanyol 1-1. **Az élcsoport:** 1. FC Barcelona 76 pont, 2. Real Madrid 69, 3. Atlético Madrid 63.

* **Olasz Serie A, 33. forduló:** Bologna – Inter 1-0, Empoli – Venezia 2-2, Lecce – Como 0-3, AC Milan – Atalanta 0-1, Monza – Napoli 0-1, AS Roma – Hellas Verona 1-0. **Az élcsoport:** 1. Inter 71 pont, 2. Napoli 71, 3. Atalanta 64.

* **Német Bundesliga, 30. forduló:** St. Pauli – Bayer Leverkusen 1-1, Union Berlin – VfB Stuttgart 4-4, Heidenheim – Bayern München 0-4, Augsburg – Eintracht Frankfurt 0-0, Freiburg – Hoffenheim 3-2, Mainz – Wolfsburg 2-2, Borussia Dortmund – Mönchengladbach 3-2, Werder Bremen – Bochum 1-0, RB Lipcse – Holstein Kiel 1-1. **Az élcsoport:** 1. Bayern München 72 pont, 2. Bayer Leverkusen 64, 3. Eintracht Frankfurt 52.

A pályaelőny a tét

Bálint Zsombor

Egy ideje már nem a felsőház, hanem az alsóház első körében a pályaelőny a tét a marosvásárhelyi városi sportklub kosárlabdacsapata számára, miután korábban hét mérkőzést veszített el zsinórban. Ehhez létfontosságú volt legyőzni a Konstancai CSM-t, azonban kedden este még nem volt biztos, hogy ez elég lesz.

A mérkőzés élesen két féldőre bontható. Az elsőt a ma-

rosvásárhelyi csapat uralta, különösen a második negyed elején, amikor három pontról tizennyolcra növelte az előnyét néhány triplával és az ellenfél hibázásokra kényszerítésével. Szünetben végül 17 pont volt az előny, és úgy tűnt, sima lesz a meccs, hiszen Konstanca addig tízből csak egyet dobott be a félkörön túlról, és nem érte el az 50%-ot mezőnyből.

A második féldőben azonban egy egészen más motivációval pályára lépő vendégcsapatot láttunk, amely ebben a periódusban szinte csak azt nem dobott be, amit nem akart.

Egyetlen csapat sem szórta meg eddig a marosvásárhelyiek kosarát a Ligetben egyetlen féldő alatt 65 ponttal! Ha elengedték a triplát, az a legtöbbszor gyűrűbe hullott, ebben a féldőben 10/15-öt értek el a félkörön túlról. A Sean Lovell East nevű (ezen a néven a második) amerikai „iparos” pedig úgy hatolt át betöréseivel a marosvásárhelyi védelmen, mint kés a vajon. Még szerencse, hogy a Konstanca amerikai légiósait nem tanították meg védekezni az NCAA-ben, így a hazaioknak elég sokáig, nagyjából a harmadik negyed végéig sikerült tartaniuk ugyanazt a ritmust, azonban ahogy kezdtek fáradni a helyi csapat játékosai, ki-kimaradt egy-egy támadás, becsúszott egy-egy egészen buta baki, mint amikor Ca-

Goran Martinić (7) volt a marosvásárhelyi csapat legeredményesebb játékosa

Fotó: Nagy Tibor

Jegyzőkönyv

Kosárlabda Nemzeti Liga, 29. forduló: *Marosvásárhelyi CSM – Konstancai CSM 110:98 (22-19, 28-14, 31-31, 29-34).*

Marosvásárhely, Simon László Sportszarnok, 1100 néző. Vezette: Stretea Máté András (Nagyvárad), Cristian Trofim (Temesvár), Tudor Crișan (Kolozsvár). Ellenőr: Viorel Constantinescu (Kolozsvár).

Marosvásárhely: Martinić 29 pont (2), Sánta 19, Reljić 15 (1), Jeremić 12 (2), Casale 11 (1), Engi-Rosenfeld 9 (3), Gajović 6, Borșa 6, Bodó 2, Major 1, B. Popa, Șolopa.

Konstanca: East II 36 pont (3), Toney 22, Andrieș 17 (3), Nelson 12 (3), Gribinić 6 (2), Stevenson 4, Bălan 1, Oprean. Kispadon: Rădulescu, Ștefan, Jeles, Ciulin.

sale az ellenfél dobása után a gyűrűről kipattanó labdát próbálta „megmenteni”, ahelyett, hogy hagyta volna kimenni. Így aztán három perccel a vége előtt Konstanca veszélyesen, három pontra közelítette meg a CSM-t. Ebben benne volt Trofim komikus ítélete is, a temesvári sípostól azonban már rég megszoktuk, hogy nem az erőssége a bírászkodás. Ekkor viszont sikerült végre kicsit rendezni a sorokat, és az ellenfél dobóinak is kezdett megremegni a kezük, így a végjáték simává vált. Azonban közel állt a csapat egy olyan vereséghez, amely a pályaelőny biztos elvesztését jelentette volna – már az alsóházban is! Így most várni kell Nagyszében és a Steaua eredményeire is, hogy tisztábban lássunk, hiszen a forduló többi meccsét lapzárta után játszották.

Az alapszakasz utolsó fordulójának mérkőzéseit egyszerre, szombaton 18.30 órától rendezik, a CSM a Bukaresti Rapid vendége lesz. És nincs kizárva, hogy győzelemre lesz szüksége a pályaelőnyhöz.

A Román Rendőrség nevében telefonáló csalókra figyelmeztet a kiberbiztonsági igazgatóság

A Román Rendőrség és a Román Nemzeti Bank (BNR) nevében kezdeményezett hamis telefonhívásokra figyelmeztetett kedden az Országos Kiberbiztonsági Igazgatóság (DNSC). Az intézmény Facebook-oldalán közzétett bejegyzésben hangsúlyozták, hogy áprilisban egy új csalási kísérletre derült fény: a bűnözők a Román Rendőrség vagy a BNR nevében telefonálnak az áldozatoknak, megpróbálva kicsalni belőlük személyes és a bankszámlájukra vonatkozó adataikat.

A módszer lényege, hogy az áldozatot felhívja egy magát rendőrnak kiadó nő, és azt állítja, hogy egy Interpol által körözött nemzetközi bűnöző egy romániai bankfiókban megpróbált hitelt felvenni az érintett személy személyazonosságát használva, és bűnügyi kivizsgálás indult az ügyben. Az illetővel közli továbbá, hogy be fogják idézni a rendőrségre. A továbbiakban számos törvényt és cikkelyt említ meg ködösítés végett, és a hivatalos nyelvezet révén pszichológiai nyomást gyakorol az áldozatra. Személyazonosságuk „bizonyítására” a csalók WhatsAppon keresztül elküldik egy rendőrségi igazolvány fény-

képét – egy hamisított, de vizuálisan hiteles dokumentumot. Ezt követően az áldozatot a BNR egyik „szakemberéhez” irányítják, aki állítása szerint a bankügyletek felügyeletével foglalkozik, majd Mugur Îsărescu BNR-igazgató nevével ellátott „hivatalos” e-mailt is küldenek neki – magyarázzák a kiberbiztonsági szakemberek. Ezután felkérlik az áldozatot, hogy „biztonságos környezetben”, például a Telegram alkalmazáson keresztül folytassák a kommunikációt, ahol a bankszámlakivonatot kéri el azzal az ürüggyel, hogy arra a biztosítás megkötéséhez szükség van. Mindeközben többször figyelmeztetik az

illetőt, hogy azonnali letartóztatás terhe alatt nem beszélhet a nyomozásról senkivel, még ügyvéddel sem. Közlik vele, hogy „további biztonsági intézkedésként” hazugságvizsgálatnak is alá fogják vetni, hogy biztosak legyenek benne, nem adta ki az információkat – magyarázta a DNSC.

A kiberbiztonsági szakemberek azt javasolják mindenkinek, hogy senkinek ne adják ki telefonon személyes vagy banki adataikat, hívják vissza az adott intézmény hivatalos számát ellenőrzésként; ne folytassák a beszélgetést a WhatsAppon, Telegramon vagy Signalon; ellenőrzik a kapott fotókat a „Reverse Image Search” segítségével; ne telepítsenek távvezérlő alkalmazásokat; ne hagyják magukat megfélemlíteni a tekintélyelvű hangnemtől vagy a felsorolt törvénycikkelyektől. Ha észlelik a csalási kísérletet, azonnal szaksikák meg a telefonbeszélgetést, és jelentsék az esetet a rendőrségen vagy a DNSC-nél. *(Agerpres)*

Kibővítik a marosvásárhelyi műjégpályát

Multifunkcionális sportpálya is épül a marosvásárhelyi jégpálya mellett, az RMDSZ által vezetett fejlesztési minisztérium többletfinanszírozást biztosít az épülő beruházásra – jelentette be Cseke Attila fejlesztési miniszter.

küzdősportok, asztalitenisz- és teniszpálya is épül, illetve a jégpályának több felszerelést biztosítunk. Településeink fejlődnek, gyarapodnak, ez az RMDSZ kormányzati munkájának eredménye. A fejlesztési minisztérium szolgál-e a közösségünket szolgáljuk” – nyilatkozta Cseke Attila.

A marosvásárhelyi jégpálya munkálatait a fejlesztési minisztérium finanszírozza, az eredeti finanszírozás összege 37 millió lej volt, és a munkálatok kétharmada

„18 millió lej többletfinanszírozást biztosítunk az épülő marosvásárhelyi jégpályára, így most már kézilabda-, kosárlabda-, röplabda-,

elkészült. Az RMDSZ-es tárcavezető miniszteri rendeletet írt alá, így a támogatás összege 55 millió lejre emelkedett. A többletfinanszírozás korszerű felszerelést biztosít a fedett jégpálya hűtésére, a jég karbantartására, és videóbírók is felszerelnek a hokimérkőzésekhez. A jégpálya mérete 60x30 méter, a lelátó kétezer férőhelyes lesz, és nemzetközi mérkőzések szervezésére alkalmasabb teszik a sportkomplexumot. A kivitelezés határideje másfél év. *(közlemény)*

Fotó: Nagy Tibor (archív)

**Be nem jelentett munkaidő
a futárszolgálattal kapcsolatos tevékenységben
a GLOVO, TAZZ és FOODPANDA
alkalmazásokon keresztül**

Egy marosvásárhelyi cégnél, amely a GLOVO, TAZZ és FOODPANDA platformokon keresztül ételki-szállítási szolgáltatásokkal foglalkozik, család elleni ellenőrök megállapították, hogy a bejelentett munkaórák és a futórok (az adóalány alkalmazottai) által ténylegesen ledolgozott munkaórák száma között eltérés volt, ami be nem jelentett munkaórákat eredményezett, amelyekre vonatkozóan a gazdasági szereplő köteles lett volna megállapítani a társadalombiztosítási járulékok és a béradó számítási alapját.

Ugyanakkor az ellenőrök azt is felfedezték, hogy a cég képviselője több mint 500.000 lejt vett fel indokolatlanul a pénztárból.

Továbbá egy bukaresti gazdasági egység ugyanezen a tevékenységi területen 128 461 ledolgozott órára vonatkozóan nem számította ki és nem vallotta be a bérjárulékokat, nevezetesen a jövedelemadót, a CASS-t (egészségügy), a CAS-t (nyugdíj-) és a munkabiztosítási járulékot.

A két esetben az ANAF ellenőrei az összevont állami költségvetésbe befizetendő további adófizetési kötelezettségeket állapítottak meg, összesen több mint 3,7 millió lej értékben, amely a bérjövedelemhez, a házhoz és az egyéb forrásokból származó jövedelmek adójához kapcsolódó járulékokat jelent.

A DGAF emlékezteti az adófizetőket az adó- és számviteli szabályok betartásának kötelezettségére, hangsúlyozva az összes gazdasági tranzakció pontos és időben történő rögzítésének fontosságát.

A kommunikációs, közkapcsolati és sajtóosztály

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- vidék	- 0265/929
- információ	- 118-932	• Delgaz Grid
- általános	- 118-800	- 0265/200-928
• Központosított ügyelet		- 0800/800 928
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,		• Aquaserv:
Csendőrség, Mentőállomás):	112	- hideg víz-csatoma
• Rendőrség	- 0265/202-305	- közönségszolgálat
• SMURD (betegekkel)		- központ
kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	- 0265/215-702
• Sürgősségi szolgálat:		- 0265/208-888
- gyermekeknek	- 0265/210-177	- 0265/208-800
Marosvásárhelyi		- 08008 208-888
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Fogyasztóvédelmi hivatal
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,		- 021-9551
otthongondozó szolgálat,		• Vasútállomás
8–16 óra között:	- 0736-883-110	- 0265/236-284
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés
	- 0265/312 436	(0-24 óra), professzionális balzsamozás
	- 0265/250-120	Nemzetközi halottszállítás
	- 0265/263 351	- 0265/215-119
		- 0744-282-710
		• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)
		koporsók,
		- 0265/263-865
		kellékek,
		- 0745-606-215
		koszorúk
		- 0745-606-269
		és halottszállítás
		- 0758-047-604
		• Maros megyei RMDSZ
		- 0265/264-442
		- 0265/262-907

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.**

***A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok
tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!***

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

GRÁNIT SÍREMLÉKEK FORGALMAZÁSÁVAL FOGLALKOZÓ **NYÁRÁDTŐI CÉG** SEGÉDMUNKÁST alkalmaz. Érdeklődni hétköznapokon 8–16 óra között lehet a 0749-981-081-es telefonszámon. (68508)

MAGÁNCÉG tapasztalattal rendelkező **ELŐKÖNYVELŐT** keres 8 órás munkaprogrammal. Érdeklődni 10 és 16 óra között a következő telefonszámon lehet: 0723-244-200. (sz.)

KÜLÖNFÉLÉK

KÚTÁSÁST vállalunk. Tel.
0765-385-595. (25460)

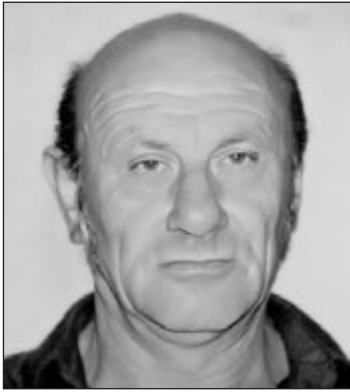
VÁLLALUNK festést,
szigetelést, kerítésjavítást,
csatornajavítást, bármilyen
lemez- és ácsmunkát. Tel.
0759-467-356. (25603)

VÁLLALUNK tetőfedést,
tetőjavítást, csatornajavítást,
festést, szigetelést,
teraszkészítést, kerítéské-
szítést. Hívjon bizalommal.
Tel. 0767-837-782. (25602)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok. Tel. 0741-699-761.
(25618)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájdalommal emlékezünk
 április 24-én a drága férjre,
 testvérré, sógorra, a
 marosvásárhelyi születésű
TOGAN IOANRA
 halálának 5. évfordulóján.
 Emléke örökké élni fog
 szívünkben. Szerettei.
 (25617-I)

**Ma 33 éve állította le az újrakelesztő készülék
ZÖRGŐ JÓZSEFNÉ
született SZABÓ MÁRIA JULIÁNNA
szívét Marosvásárhelyen. Sorsát 1935. július 30-án Szi-
lágysomlyón Zörgő József István kezébe téve vállalta fel
a négy megállót, a háromszori költözést mindhármunk
magyar nyelvű taníttatása, majd a nélkülözést, felsőfokú
képzésünk végett.
Marosvásárhely lett a végállomás. Itt érték meg gyer-
meik szétválasztását az eleve kért egymás közelében
maradásuk helyett.
Áldott élete küzdelmes volt. Legyen a nyugalma csendes!
Gyermekeik és ezek családja. (25611-I)**

Magas színvonalú fizetésköteles és térítésmentes orvosi szolgáltatások

Innovatív diagnosztikai és terápiás eljárások

Modern és kényelmes környezet

Szakrendeléseink:

általános sebészet · belgyógyászat · endokrinológia
érsebészet · fül- orr- gégészet · gasztroenterológia
kardiológia · szemészet · plasztikai sebészet · tüdőgyógyászat

Keress bizalommal!

☎ 0771195340

📍 Marosvásárhely, Cukorgyár utca, 18E.

🌐 www.doraoptics.ro

Marosvásárhelyi Rádió Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

PÁLYA

ÁPRILIS 29-ÉN INDUL A PÁLYA,
AZ ERDÉLY TV SPORTMŰSORA
FARCZÁDI BARNÁVAL

LUMINA SE STINGE, CULTURA SE APRINDE!
LÁMPA LE, KULTÚRA BE!

**NOAPTEA MUZEELOR
LA TÂRGU MUREȘ
MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA
MAROSVÁSÁRHELYEN**

SÂMBĂȚĂ, 17 MAI 2025. MÁJUS 17., SZOMBAT

RADIO KOKO
ONLINE STREAMING

NE HALLGASS MÁSRA!

**Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:**

Patricia Gucci
GUCCI
Egy sikeres dinasztia története

Patricia Gucci
**Gucci - Egy sikeres
dinasztia története**

Leiner Laura
40 NYÁRI NAP

Leiner Laura
40 nyári nap

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám